

Latvijas Republika

TALSU NOVADA DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.17, 15.punkts)

Talsos

25.08.2022.

Nr.379

Par SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” līdzdalības izvērtējumu

Likums “Par pašvaldībām” 14. panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pašvaldībām, pildot savas funkcijas, ir tiesības dibināt kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās.

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Pārvaldības likums) 1.panta pirmās daļas 5.punktu SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”, reģistrācijas Nr.40003246194 (turpmāk – Sabiedrība), ir publiski privātā kapitālsabiedrība, jo visas tās kapitāla daļas pieder vairākām publiskām personām – Talsu novada pašvaldībai (turpmāk – Pašvaldība) 11,47502 %, Rīgas Stradiņa universitātei 0,56922 % un Ventspils pilsētas domei (Ventspils valstspilsētas pašvaldībai) 87,95577 % no Sabiedrības pamatkapitāla.

Atbilstoši Pārvaldības likuma 7.panta pirmajai daļai publiskai personai, tai skaitā Pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem, savukārt 7.panta otrajā daļā ir noteikts, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija, un lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību Pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Saskaņā ar Pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajos gadījumos:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Pamatojoties uz Pārvaldības likuma 4. pantu, Pašvaldībai ir jāpieņem lēmums, izvērtējot tās līdzdalības Sabiedrībā atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā noteiktajām pazīmēm.

Lai izvērtētu Pašvaldības tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībās un tās atbilstību Pārvaldības likuma nosacījumiem, ar Pašvaldības izpilddirektora 2020.gada 12.oktobra rīkojumu Nr.4-

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

1e/311 “Par darba grupu Talsu novada pašvaldības līdzdalības izvērtēšanu kapitālsabiedrībās” tika izveidota darba grupa Pašvaldības līdzdalības izvērtēšanai kapitālsabiedrībās.

Izvērtējot Sabiedrības darbību, tika konstatēts, ka:

- 1) saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 6.punktu Pašvaldībai noteikta autonomā funkcija ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu;
- 2) Talsu novada attīstības programmā 2022. – 2028. gadam saistībā ar veselības aprūpi noteikta vidēja termiņa prioritāte “VTP2 Radoša, enerģiska un veselīga sabiedrība”, rīcības virziens “RV6 Veselības aprūpe un veicināšana”, U16 “Veicināt veselīgu dzīvesveidu”, U17 “Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumus un to pieejamību”;
- 3) Sabiedrības stratēģiskais mērķis – sniegt mūsdienīgus un kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus, nodrošinot Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotājiem pakalpojumu pieejamību tuvu dzīvesvietai, iespējami veselīgāku un pilnvērtīgāku dzīvi;
- 4) Sabiedrības darbība atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas pirmajam punktam, t.i., tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 5) Sabiedrības darbība noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros ir uzskatāma par komercdarbību, un Sabiedrība veic darbību, kas atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktajam gadījumam, kad publiskas personas kapitālsabiedrība komercdarbību var veikt stratēģiski svarīgā nozarē, jo kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radīti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un izriet no pašvaldības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanā, t.i., veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana;
- 6) Sabiedrībai ir patstāvīga, neatkarīga struktūra ar nepieciešamajiem personāla resursiem un infrastruktūru;
- 7) Sabiedrība attiecīgo uzdevumu veic efektīvi, un tādējādi no sabiedrības interešu viedokļa Pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā ir labākais risinājums, kā īstenot pakalpojumu pieejamību ilgtermiņā.

Pielikumā pievienots detalizēts Sabiedrības līdzdalības izvērtējums, pamatojot, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā noteikto. Pašvaldības līdzdalība un Sabiedrības darbības turpināšana ir pamatota un atbilst Pārvaldības likuma 4. panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta nosacījumiem.

Sabiedrības līdzdalības izvērtējumu 2022.gada 7.jūnijā izskatīja Talsu novada uzņēmējdarbības atbalsta komisija un akceptēja viedokli, ka netiek veikta tirgus dalībnieku diskriminācija, un Pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā ir saglabājama.

Nemot vērā minēto un pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6.punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmo un otro daļu, Pārvaldības likuma 4.panta pirmo un otro daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, Izglītības, sociālo un veselības jautājumu komitejas 2022. gada 9. augusta atzinumu un Finanšu komitejas 2022. gada 17. augusta atzinumu,

Talsu novada dome nolemj:

1. Apstiprināt Talsu novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībā SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” izvērtējumu saskaņā ar lēmuma pielikumu;
2. Saglabāt Talsu novada pašvaldības līdzdalību SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”;

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

3. Noteikt SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” vispārējo stratēģisko mērķi – sniegt mūsdienīgus un kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus, nodrošinot Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotājiem pakalpojumu pieejamību tuvu dzīvesvietai, iespējami veselīgāku un pilnvērtīgāku dzīvi.

Domes priekšsēdētāja

S. Pētersone

Podziņa 28393940

daira.podzina@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

1. Dokumentu pārvaldības nodaļai;
2. Kvalitātes vadības un uzraudzības nodaļai;
3. SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” kapitāla daļu turētāja pārstāvim;
4. SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”.

**Talsu novada pašvaldības līdzdalības izvērtējums
Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību**

Talsos, 2022.gadā

Saturs

SAĪSINĀJUMI.....	3
I. LĪDZDALĪBAS NOVĒRTĒJUMA PAMATOJUMS.....	4
II VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU.....	5
2.1. Informācija par īpašuma struktūru.....	5
2.2. Ziņas par Sabiedrības darbības un komercdarbības veidiem.....	5
2.3. Sabiedrības darbības apraksts.....	6
III. JURIDISKAIS IZVĒRTĒJUMS.....	8
3.1. Sabiedrības darbība pašvaldības autonomās funkcijas izpildei.....	9
IV. EKONOMISKAIS IZVĒRTĒJUMS.....	9
4.1. Sabiedrības finanses.....	9
4.2. Tirgus nepilnība un tās novēršana.....	11
4.3. Iespējamie riski, kas saistīti ar tirgus nepilnības nenovēršanu.....	12
4.4. Ietekme uz konkurenci.....	12
V. DARBĪBAS EKONOMISKAIS NOVĒRTĒJUMS.....	14
5.1. Uzņēmuma finanšu analīze.....	14
5.1.1. Likviditāte.....	15
5.1.2. Aktivitātes analīze.....	16
5.1.3. Kapitāla struktūras analīze.....	17
5.1.4. Ienesīguma (rentabilitātes) analīze.....	18
5.2. Konkurences izvērtējums.....	20
5.3. Sabiedrības pakalpojumu tirgus.....	21
5.4. Finansējuma piesaiste.....	22
5.5. Kopsavilkums par pakalpojumu sniegšanas turpināšanu.....	25
VI. MISIJA, VĪZIJA UN MĒRĶI.....	27
6.1. Sabiedrības stratēģiskie mērķi.....	27
6.2. Sabiedrības nefinanšu mērķi.....	29
6.3. Sabiedrības finanšu mērķi.....	31
VI. KOPSAVILKUMS.....	32

SAĪSINĀJUMI

ATR – Administratīvi teritoriālā reforma

Sabiedrība – SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”

Pašvaldība – Talsu novada pašvaldība

Pārvaldības likums – Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums

NVD – Nacionālais veselības dienests

SPRK – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

VM – Veselības ministrija

VPIL – Valsts pārvaldes iekārtas likums

I. LĪDZDALĪBAS NOVĒRTĒJUMA PAMATOJUMS

SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” reģistrētais un apmaksātais pamatkapitāls ir 736 452 EUR, ko veido 736 452 daļas. SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” kapitāla daļas nominālvērtība ir 1,00 EUR.

Saskaņā ar Pārvaldības likuma 1.panta pirmās daļas 2.punktu SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” ir publiskas personas kapitālsabiedrība un 13.punktu pašvaldības kapitālsabiedrība, jo visas uzņēmuma kapitāla daļas pieder vairākām publiskām personām – Talsu novada pašvaldībai 11,47502% apmērā, Rīgas Stradiņa universitātei 0,56922% apmērā un Ventspils novada domei 87,95577% apmērā.

Saskaņā ar Pārvaldības likuma:

- 1) 2.pantu – šā likuma mērķis ir veicināt publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, publiskas personas kapitālsabiedrību racionālu un ekonomiski pamatotu resursu izmantošanu, labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu, kā arī nodrošināt publiskas personas līdzdalības nosacījumu ievērošanu;
- 2) 4.panta pirmo daļu – publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši VPIL 88. pantam.

Saskaņā ar VPIL 88. panta pirmo, otro un septīto daļu, ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Tiesību norma paredz pienākumu publiskai personai, pārvērtējot līdzdalību, veikt rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt noteiktos mērķus – komercdarbības nosacījumus. Saskaņā ar Pārvaldības likuma 7. panta pirmo daļu publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību iepriekš minētajām tiesību normām. Šo prasību nepiemēro, ja likumā ir noteikts, ka attiecīgās kapitālsabiedrības kapitāla daļas vai akcijas nav atsavināmas. Saskaņā ar panta otro daļu lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija. Lēmumā ietver:

- 1) vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4. panta nosacījumiem;
- 2) vispārējo stratēģisko mērķi.

Sagatavotais izvērtējums (analīze un izdarītie secinājumi) ir balstīts uz atvasinātas publiskas personas darbību regulējošām tiesību normām, speciālajām tiesību normām, kuras nosaka konkrēto pakalpojumu sniegšanas kārtību, kā arī valsts atbalsta un konkurences noteikumiem attiecībā uz konkrētā tirgus definēšanu, tirgus dalībnieku ietekmi tajā, kā arī novērtējot konkurenci konkrētajā tirgū kopumā, tostarp

vērtējot, vai identificētais konkurences līmenis konkrētajā tirgū nodrošina sabiedrības intereses.

VPIL 88. panta mērķis ir nodrošināt pastāvīgu, nepārtrauktu un konkrētām prasībām atbilstošu noteiktu pakalpojumu pieejamību sabiedrības interesēs, nepieļaujot ar sabiedrības interesēm nesaderīgu ietekmi uz konkurenci. Secīgi, izvērtējums satur konkurences situācijas novērtējumu, darbības ietekmes uz konkurenci novērtējumu, kā arī ietekmes uz konkurenci un sabiedrības interešu aizsardzības samērīguma izvērtējumu. Līdz ar to valsts atbalsta un konkurences noteikumu piemērošana izvērtējumā izriet no VPIL 88. panta mērķa. Konkurences noteikumu mērķis ir konkurences ierobežošana sabiedrības interesēs, savukārt, konkurences politika (valsts atbalsts) ir krīzes pārvaldības instruments. Ietekmes uz konkurenci izvērtējums nepieciešams, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence.

Izvērtējuma sagatavošanai izmantots Konkurences padomes 2019. gada informatīvais materiāls: *Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana*¹ un 2020. gada *Pašnovērtējuma rīks publisku personu līdzdalības kapitālsabiedrībā izvērtēšanai*.²

II VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

2.1. Informācija par īpašuma struktūru

Kapitālsabiedrības nosaukums:	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”
Juridiskais statuss:	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
Vienotais reģistrācijas numurs:	40003246194
PVN maksātāja numurs:	LV40003246194
Juridiskā adrese:	Inženieru iela 60, Ventspils, LV-3601
Reģistrācija datums Uzņēmumu reģistrā:	13.02.1995.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā:	01.11.2004.
Darbības nozare:	NACE 86.10 Slimnīcu darbība, NACE 86.90 pārējā darbība veselības aizsardzības jomā.

Sabiedrība tika izveidota 2010. gada 30. aprīlī, apvienojot PSIA “Ventspils slimnīca” un AS “Talsu slimnīca”. Pēc abu slimnīcu apvienošanas tika izveidota Sabiedrība, kurai šobrīd ir trīs kapitāldaļu turētāji Ventspils valstspilsētas pašvaldībai pieder 87,96 % kapitāldaļas, Talsu novada pašvaldībai – 11,47 % kapitāldaļas, Rīgas Stradiņu universitātei – 0,57 % kapitāldaļas.

Sabiedrības reģistrētais un apmaksātais pamatkapitāls ir 736 452 EUR.

2.2. Ziņas par Sabiedrības darbības un komercdarbības veidiem

¹ Informācija

https://www.kp.gov.lv/files/documents/Informat%C4%ABvairs%20materi%C4%81ls_Priek%C5%A1noteikumi%20PP%20l%C4%ABdzdal%C4%ABbai%20kapit%C4%81lsabiedr%C4%ABb%C4%81%20un%20t%C4%81s%20izv%C4%93rt%C4%93%C5%A1ana.pdf

² Informācija <https://www.kp.gov.lv/darbibas-virzieni/publisku-personu-raditi-konkurences-kroplojumi/lidzdaliba-kapitalsabiedriba>

Slimnīcas darbības veidi atbilstoši NACE klasifikatoram ir slimnīcu darbība un pārējā darbība veselības aizsardzības jomā. Slimnīca Ventspilī un filiālē Talsos nodrošina Ziemeļkurzemes iedzīvotājiem neatliekamo medicīnisko palīdzību. Uz slimnīcas bāzes izveidoti reģionāli centri tādos palīdzības veidos kā diagnostika, neiroloģija (insulta vienība), traumatoloģija, ortopēdija, infekciju slimības, otolaringoloģija. 2014. gadā Ventspils slimnīcā atvērtais Kurzemes acu centrs šobrīd darbojas gan Ventspilī, gan Talsos, Liepājā un Kuldīgā, nodrošinot operatīvu palīdzību oftalmoloģijā visas Kurzemes ietvaros.

2.3. Sabiedrības darbības apraksts

Sabiedrība ir daudzprofilu reģionālā slimnīca, kuras darbības veids pēc NACE klasifikatora ir slimnīcu darbība (86.10) un pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (86.90).

Sabiedrība sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību, ambulatoro un stacionāro veselības aprūpi Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotājiem, apkalpojot Ventspils pilsētu, kā arī Ventspils, Talsu, Kuldīgas novadu iedzīvotājus.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība tiek nodrošināta septiņos profilos – internajā medicīnā, ķirurģijā, anestezioloģijā, ginekoloģijā/dzemdniecībā, traumatoloģijā, neiroloģijā un pediatrijā. Uz slimnīcas bāzes izveidoti reģionāli centri tādos palīdzības veidos kā diagnostika, neiroloģija (insulta vienība), traumatoloģija, ortopēdija, infekciju slimības un otolaringoloģija. Kurzemes acu centrs ar filiālēm Ventspilī, Talsos, Liepājā un Kuldīgā sniedz palīdzību oftalmoloģijā, savukārt Ventspilī esošā slimnīca nefroloģijā un mugurkaula ķirurģijā visas Kurzemes ietvaros.

Ventspils slimnīcā ir izveidotas šādas nodaļas: uzņemšanas, iekšējgo slimību, kardioloģijas, ķirurģijas, intensīvās terapijas, traumatoloģijas, dzemdību, ginekoloģijas, diagnostikas, laboratorijas, neiroloģijas, bērnu, acu, LOR, infekciju slimību, paliatīvās aprūpes, hemodialīzes, asins sagatavošanas un fizikālās terapijas un rehabilitācijas nodaļas.

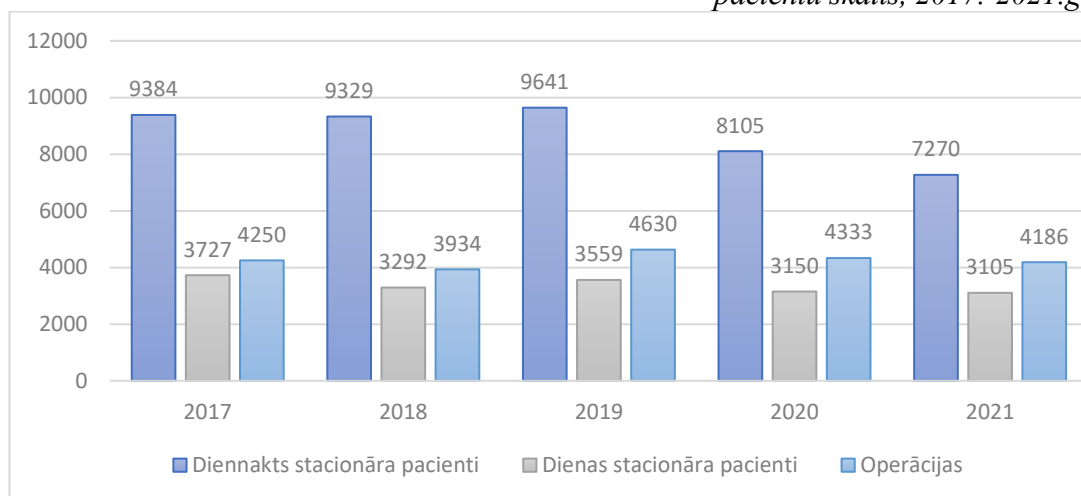
Talsu filiālē ir izveidotas šādas nodaļas: uzņemšanas, intensīvās terapijas, diagnostikas, ķirurģijas un dienas stacionāra, iekšējgo slimību, hemodialīzes, ambulatorās medicīnas, rehabilitācijas un laboratorijas nodaļas.

Kuldīgas ambulatorajā centrā darbojas Kurzemes acu centrs, ir pieejami otolaringologa pakalpojumi, kā arī citu speciālistu konsultācijas un izmeklējumi.

Kapitālsabiedrībā diennakts stacionārā vidēji gadā tiek ārstēti vairāk nekā 7 tūkstoši pacientu, no kuriem 97% saņem veselības aprūpes pakalpojumus valsts finansējuma ietvaros. Dienas stacionārā vidēji gadā tiek ārstēti 3,1 tūkstotis pacientu. Sabiedrība veic vidēji 4 tūkstošus operāciju gadā gan dienas, gan diennakts stacionāros.

1. attēls

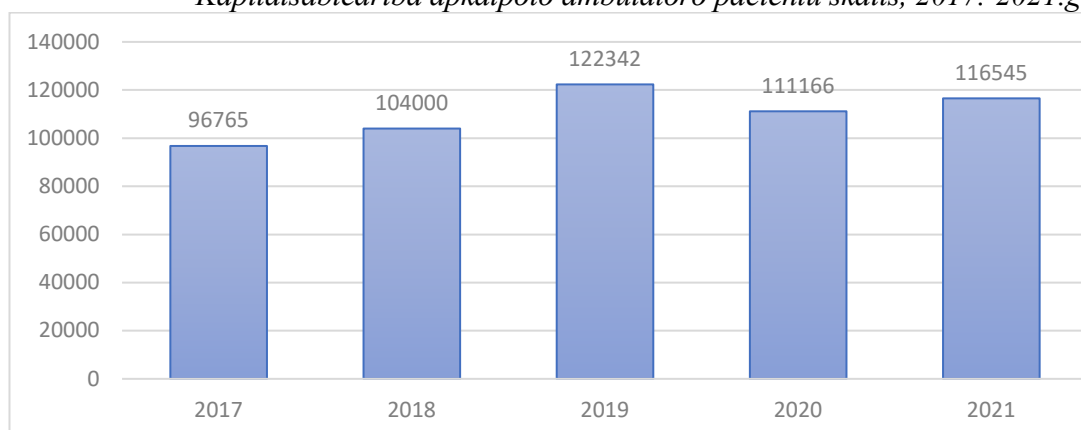
Kapitālsabiedrībā veikto operāciju un apkalpoto diennakts un dienas stacionāra pacientu skaits, 2017.-2021.g.

Savukārt ambulatoro medicīnisko veselības aprūpi vidēji gadā saņem vairāk nekā 100 tūkstoši pacientu, no tiem aptuveni 70% Ventspilī, bet 30% Talsos.

2. attēls

Kapitālsabiedrībā apkalpoto ambulatoro pacientu skaits, 2017.-2021.g.

Sabiedrības slimnīcu telpas Ventspilī, Talsu filiālē un Kuldīgas ambulatorajā centrā ir atbilstošas vides pieejamības standartiem. Ventspils slimnīcas ieeju mezgļi ir aprīkoti ar uzbrauktuvēm, platām durvīm, ir plaši lifti, kuros informācija ir norādīta redzes invalīdiem košās krāsās. Visās slimnīcas nodaļās ir tualetes cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Uzņemšanas nodaļā jeb traumpunktā pieejama lete, kas pielāgota pacientiem ratiņkrēslos, durvis iezīmētas košās krāsās. Pie slimnīcas ir ierīkotas speciālas stāvvietas autotransportam cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Vides pieejamības standartiem atbilst arī 2014.gada 30.septembrī atklātā jaunuzbūvētā slimnīcas Talsu filiāles ēka, kas īpaši pielāgota gan redzes invalīdiem un cilvēkiem ratiņkrēslā, gan senioriem, gan vecākiem ar bērnu ratiņiem.

III. JURIDISKAIS IZVĒRTĒJUMS

Latvijas Republikas Satversmes³ 111.pants nosaka, ka “valsts aizsargā cilvēku veselību un garantē ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu”. Saskaņā ar Veselības aprūpes finansēšanas likuma⁴ 8.panta 1.daļu medicīniskās palīdzības minimumā ietilpst:

- 1) neatliekamā medicīniskā palīdzība;
- 2) dzemdību palīdzība;
- 3) ģimenes ārsta sniegtie aprūpes pakalpojumi (tai skaitā diagnostiskie izmeklējumi ārstniecības nodrošināšanai atbilstoši ģimenes ārsta kompetencei), kā arī ģimenes ārsta izrakstītās šīs daļas 4. punktā minēto slimību ambulatorajai ārstēšanai paredzētās zāles un medicīniskās ierīces saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtību;
- 4) veselības aprūpes pakalpojumi, kas saistīti ar tādu slimību ārstniecību, kurām ir nozīmīga ietekme uz sabiedrības veselības rādītājiem vai kuras apdraud sabiedrības veselību (tai skaitā psihiskas slimības, tuberkuloze), kā arī šo slimību ambulatorajai ārstēšanai paredzētās zāles un medicīniskās ierīces saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensācijas kārtību.

Likuma⁵ panta otrajā daļā noteikts, ka “Ministru kabinets nosaka [...] valsts apmaksātās medicīniskās palīdzības minimumā ietilpstošo veselības aprūpes pakalpojumu sarakstu, kārtību, kādā tiek organizēta šo pakalpojumu sniegšana un veikta samaksa par tiem, kā arī minēto pakalpojumu samaksas apmēru”.

Saskaņā ar 2004.gada 13.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.286 “Veselības ministrijas nolikums”⁶ (turpmāk – noteikumi Nr.286) 4.punktu viena no VM funkcijām ir izstrādāt veselības politiku. Saskaņā ar noteikumu Nr.286 5.2.1. punktu, lai nodrošinātu VM funkcijas, ministrija izstrādā valsts politiku slimību profilakses, diagnostikas, ārstēšanas, pacientu rehabilitācijas un veselības aprūpes organizācijas apakšjomās. VM stacionārās ārstniecības iestādes iedala piecos līmeņos. Sabiedrība atbilst 4.līmeņa ārstniecības iestādei un ir viena no 7 reģionālajām slimnīcām valstī. Stacionāro ārstniecības iestāžu līmeņi, tiem atbilstošais finansējums un pieejamās valsts apmaksātās programmas ir noteiktas 2018.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”⁷ (turpmāk – noteikumi Nr.555) 6.pielikumā.

Atbilstoši likuma “Par pašvaldībām”⁸ 15.panta 6.punktā noteiktajam, viena no pašvaldību autonomajām funkcijām ir “nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu”. Savukārt likuma “Par pašvaldībām” 14. panta 1. punkts nosaka, ka “Pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības [...] veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās”. Sabiedrība veic Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Talsu novada pašvaldības minēto autonomo pašvaldības funkciju atbilstoši 2010.gada

³ <https://likumi.lv/ta/id/57980-latvijas-republikas-satversme>

⁴ <https://likumi.lv/ta/id/296188-veselibas-apruses-finansesanas-likums>

⁵ *Ibid.*

⁶ https://likumi.lv/doc.php?id=87141&version_date=18.11.2005,

⁷ <https://likumi.lv/ta/id/301399-veselibas-apruses-pakalpojumu-organizesanas-un-samaksas-kartiba>, skatīts 2022.gada 2.jūnijā

⁸ https://likumi.lv/doc.php?id=57255&version_date=09.06.1994, skatīts 2022.gada 2.jūnijā

4.oktobrī noslēgtajam deleģēšanas līgumam ar Ventspils pilsētas domi⁹ un 2015.gada 18.februārī noslēgtajam deleģēšanas līgumam ar Talsu novada domi¹⁰.

Pēc būtības tas nozīmē, ka Sabiedrība sniedz medicīniskās palīdzības minimumu, kas noteikta kā viena no cilvēka pamata tiesībām saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi un uzdota nodrošināt pašvaldībai, kas likumu un Ministru kabineta noteiktajā kārtībā šīs funkcijas izpildei ir izveidojusi Kapitālsabiedrību. Savukārt VM veido valsts veselības politiku, slimnīcu tīklu un atbild par valsts finansējuma sadali, no kā izriet Sabiedrībā pieejamie valsts finansētie veselības aprūpes pakalpojumi.

3.1. Sabiedrības darbība pašvaldības autonomās funkcijas izpildei

Ārstniecības likuma 54.panta pirmā daļa nosaka, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas. Atbilstoši minētā likuma 1.panta 3.punktam ārstniecības iestādes ir ārstu prakses, valsts un pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji un komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā, atbilst normatīvajos aktos noteiktajām obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām un nodrošina ārstniecības pakalpojumus. Starp kapitālsabiedrību un Talsu novada domi 2015 .gadā ir noslēgts deleģēšanas līgums.

Sabiedrība sniedz medicīniskās palīdzības minimumu, kas noteikta kā viena no cilvēka pamata tiesībām saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi un uzdota nodrošināt pašvaldībai, kas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai šīs funkcijas izpildei ir izveidojusi kapitālsabiedrību. Savukārt VM veido valsts veselības politiku un atbild par valsts finansējuma sadali.

IV. EKONOMISKAIS IZVĒRTĒJUMS

4.1. Sabiedrības finanses

Sabiedrība ir noslēgusi līgumus par valsts finansētas veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu ar Nacionālo veselības dienestu (turpmāk – NVD).

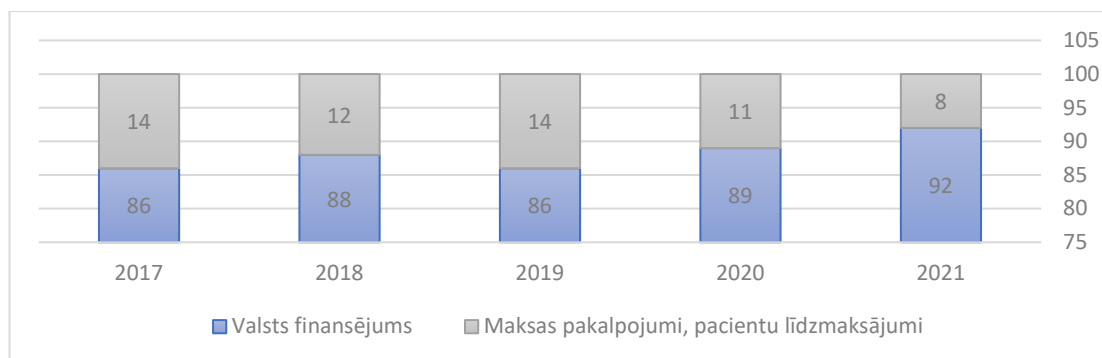
Lielāko daļu (aptuveni 92 %) no Sabiedrības neto apgrozījuma veido valsts finansējums par veselības aprūpes pakalpojumiem. Pārējos ieņēmumus veido pacientu līdzmaksājumi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (skatīt 3. attēlu).

3. attēls

Sabiedrības neto apgrozījuma struktūra, % 2017.-2021.g.

⁹ https://www.ventspils.lv/files/dokumenti/2018/deligesanasligumi/slimnica_ligums.pdf, skatīts 2022.gada 2.jūnijā

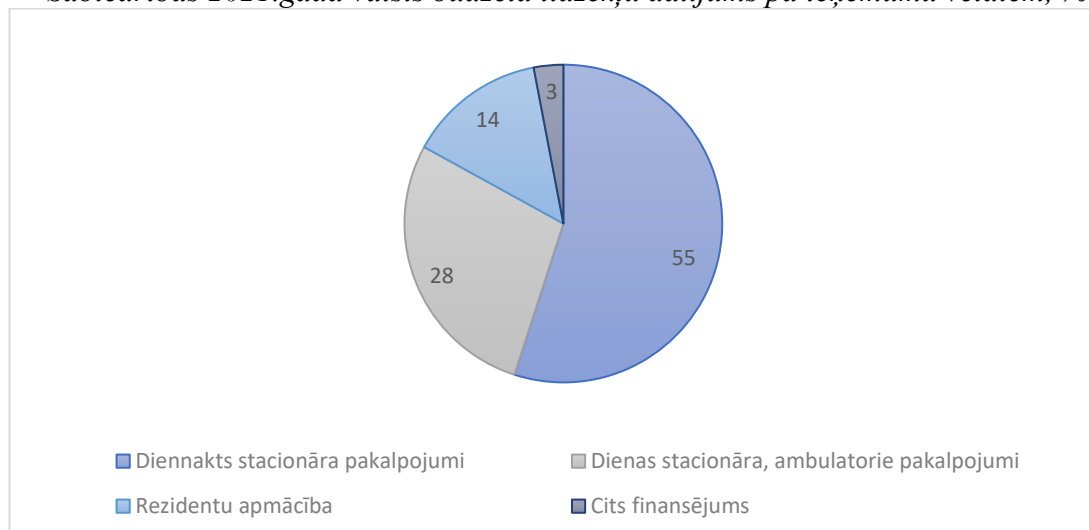
¹⁰ <https://talsi.lv/wp-content/uploads/2019/08/delegesanasligumsarsiazimelkurzemesregionalslimnica.pdf>, skatīts 2022.gada 1.jūnijā

2021. gadā 55 % no valsts budžeta līdzekļiem neto apgrozījuma ietvaros veidoja finansējums par diennakts stacionāra pakalpojumiem, 28 % – finansējums par dienas stacionāra un ambulatorajiem pakalpojumiem, 14 % – cits finansējums (Covid-19 izdevumu segšanai), bet atlikušos 3 % – finansējums rezidentu apmācībai (skatīt 4.attēlu).

4. attēls

Sabiedrības 2021.gada valsts budžeta līdzekļu dalījums pa ieņēmumu veidiem, %

Divas lielākās Sabiedrības izmaksu pozīcijas ir:

- 1) darba samaksa un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kas sastāda aptuveni 75% no saimnieciskās darbības izdevumiem;
- 2) medikamentu, ķīmikāliju, laboratorijas preču un medicīnas instrumentu izmaksas, kas sastāda aptuveni 15% no saimnieciskās darbības izdevumiem.

Sabiedrības pamatdarbība tiek finansēta no ieņēmumiem par veselības aprūpes pakalpojumiem, proti, no valsts finansējuma un ieņēmumiem no maksas pakalpojumiem. Sabiedrība nesaņem valsts vai pašvaldības dotācijas zaudējumu segšanai. Tā plāno savu darbību atbilstoši pieejamajiem resursiem.

2017.gada novembrī Sabiedrība parakstīja līgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) līdzfinansētā projekta “SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” veselības aprūpes infrastruktūras attīstība” īstenošanu. Projekta mērķis ir attīstīt veselības aprūpes infrastruktūru un uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Projekta ietvaros plānots veikt ieguldījumus infrastruktūrā, kas pilnībā vai daļēji saistīta ar neatliekamās medicīniskās palīdzības un veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu šādās

prioritārajās veselības aprūpes jomās – sirds un asinsvadu, onkoloģijas un bērnu (sākot no perinatālā un neonatālā perioda) aprūpes jomā¹¹.

Kopējās projekta izmaksas ir 11 235 743 EUR apmērā, t.sk. ERAF līdzfinansējums attiecināmajām izmaksām 8 362 329 EUR, valsts budžeta līdzfinansējums attiecināmajām izmaksām 885 423 EUR, Sabiedrības līdzfinansējums attiecināmajām izmaksām 590 282 EUR un neattiecināmajām izmaksām 1 397 709 EUR. Projektu plānots īstenot līdz 2023.gadam.

4.2. Tirgus nepilnība un tās novēršana

Pēc VPIL 88.panta 1.daļas publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība;
- 2) tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Saskaņā ar minēto kapitālsabiedrības kapitāldaļu turētāji likumā “Par pašvaldībām” 15.panta 6.punktā minēto funkciju izpildei ir izveidojuši kapitālsabiedrību, lai novērstu tirgus nepilnību, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, šajā gadījumā, veselības aprūpes pakalpojumus.

Tirgus nepilnība nav kāda no kapitālsabiedrības kapitāldaļu turētāju darbības sekām. Tirgus nepilnības iemesls saistīts ar VM izvirzītās nozares politikas trūkumiem un valsts finansējuma ierobežojumiem. Ņemot vērā to, ka veselības aprūpes pakalpojumi ir sociāla rakstura pakalpojumi ar tautsaimniecisku nozīmi, kuru sniegšanu valsts ir uzticējusi ārstniecības iestādēm, kapitālsabiedrību darbības pamatmērķis nav peļņas gūšana, bet sociālo tiesību (veselības aprūpes) nodrošināšana pacientiem. Sabiedrība nodrošina neatliekamo medicīnisko palīdzību, kas ir valsts garantēts veselības aprūpes pakalpojums, un šo palīdzību nenodrošina privātais sektors vai nodrošina ļoti minimālā apjomā atsevišķos veselības aprūpes profilos.

Ārstniecības likuma¹² (turpmāk – likums) 54.pantā noteikts, ka ārstniecības iestādes var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskas vai juridiskas personas, tātad netiek ierobežots potenciālais ārstniecības pakalpojumu sniedzēju loks. Tomēr likuma 55.pantā noteikts, ka ar ārstniecību drīkst nodarboties tikai tādas ārstniecības iestādes, kas atbilst obligātajām prasībām, kuras nosaka Ministru kabinets. Tas rada ievērojamu birokrātijas slogu. Turklāt, lai nodrošinātu valsts apmaksātu veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, kas ir lielākais no nozares segmentiem, pastāv papildus saistības pret NVD.

Privātu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū apgrūtina arī stacionāro ārstniecības iestāžu finansēšanas kārtība, kas noteikta noteikumu Nr.555 5.punktā. Atšķirībā no ambulatoro pakalpojumu sniedzējiem, kurus “*dienests izvēlas, pamatojoties uz dienesta izstrādātu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju atlases procedūru*”, stacionāra pakalpojumu sniedzēji ir noteikti noteikumu Nr.555 6.pielikumā, balstoties uz VM izstrādāto veselības nozares politiku. Tas nozīmē, ka pēc šobrīd spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, privātam tirgus dalībniekam nav iespējams piesaistīt valsts finansējumu stacionārajai veselības aprūpes vai neatliekamajai palīdzības sniegšanai.

¹¹ <http://www.ziemeļkurzemesslimnica.lv/lv/eraf/eraf-2017-2023.html>, skatīts 2022.gada 2. jūnijā

¹² <https://likumi.lv/doc.php?id=44108>, skatīts 2022.gada 2. jūnijā

Papildus, ņemot vērā lielās sākotnējās investīciju izmaksas, kādas būtu nepieciešamas, lai izveidotu daudzprofila reģionālo slimnīcu, un to, ka ambulatorie pakalpojumi ir rentablāki par stacionārajiem, privātie tirgus dalībnieki galvenokārt izvēlas sniegt ambulatoros pakalpojumus.

4.3. Iespējamie riski, kas saistīti ar tirgus nepilnības nenovēršanu

Ja Ventspils valstspilsētas pašvaldība un Talsu novada pašvaldība neturpina komercdarbību var rasties ilgtermiņa sekas, kuras izvērtējot ir skaidrs, ka darbības neturpināšana rada lielāku zaudējumu nekā darbības turpināšana:

- 1) nevienlīdzība veselības aprūpes pakalpojumu pieejamībā;
- 2) Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanās;
- 3) Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotāju dzīves ilguma samazināšanās;
- 4) Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotāju veselības stāvokļa un dzīvības apdraudējums.

Ņemot vērā, ka tirgū konkurence nav pietiekama, tad pašvaldības neiesaistīšanās tirgū var arī novest pie medicīnas personāla aizplūšanas no Ziemeļkurzemes reģiona, kā arī no valsts kopumā, kas var ietekmēt un pasliktināt iedzīvotāju veselības stāvokli.

Ja pašvaldība nolemtu tirgus nepilnības novēršanu uzticēt privātajam sektoram, rodas apdraudējums iedzīvotāju veselībai, kas uzskatāms par augstu risku. Pašvaldība zaudē iespēju pārraudzīt tai uzticēto funkciju izpildi un kvalitāti, kā arī iespēju uzraudzīt, vai funkciju izpildes procesā tiek ņemtas vērā iedzīvotāju intereses, kas pašvaldībai ir jādara saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 2.pantu.

4.4. Ietekme uz konkurenci

Sabiedrības konkurenti ir citi veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēji Ziemeļkurzemes reģionā. Tās ir ambulatorās veselības iestādes, t.sk. pašvaldības un privātas iestādes, kuras sniedz gan valsts apmaksātus, gan maksas veselības aprūpes pakalpojumus. Sabiedrība ir vienīgā stacionārā ārstniecības iestāde reģionā.

Kopumā Ziemeļkurzemes reģionā, neskaitot Sabiedrību, atrodas 20 ārstniecības iestādes, kuras ir noslēgušas līgumu ar NVD par valsts apmaksātās sekundārās ambulatorās veselības aprūpes (turpmāk – SAVA) sniegšanu. No tām 6 ārstniecības iestādes ir poliklīnikas un veselības centri, bet 14 – speciālistu prakses. Savukārt 13 ārstniecības iestādes atrodas Ventspilī, 7 Talsos, bet 1 Dundagā¹³ (skatīt 1. tabulu).

1. tabula

Ārstniecības iestādes Ziemeļkurzemes reģionā, kuras sniedz valsts apmaksāto SAVA

Nr.p.k.	Atrašanās vieta (pilsēta / novads)	Stacionārās ārst. iestādes	Poliklīnikas, veselības centri	Ārstu prakses	Kopā
---------	---------------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	---------------	------

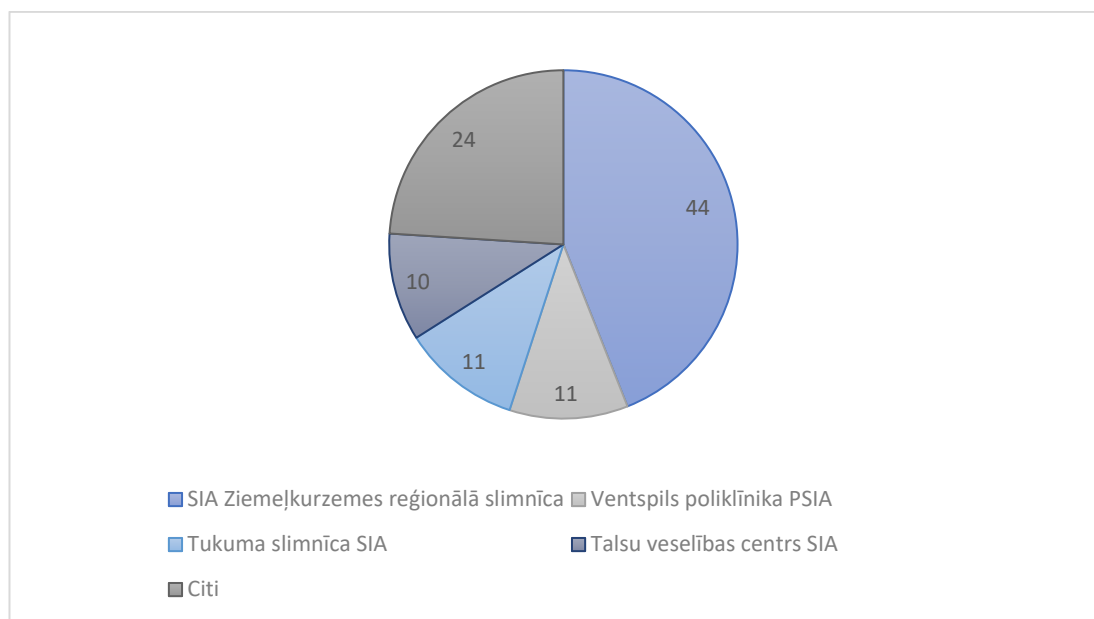
¹³ <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/ligumpartneriem/operativa-budzeta-informacija/arhivs> , skatīts 2022.gada 2. jūnijā

1	2	3	4	5	6
2	Ventspils	1	4	8	13
3	Talsi	-	1	6	7
4	Dundaga	-	1	-	1
5	Kopā	1	6	14	21

2021.gadā Sabiedrība izstrādāja aptuveni 44%¹⁴ no valsts apmaksātā SAVA darba apjoma Ziemeļkurzemes reģionā (skatīt 5. attēlu). Sabiedrības lielā tirgus daļa skaidrojama ar to, ka tā ir lielākā ārstniecības iestāde reģionā, kurai ir piemērots tehniskais, telpu un cilvēkresursu nodrošinājums, lai sniegtu plašu pakalpojumu klāstu. Piemēram, SAVA pakalpojumos tiek ieskaitīti arī dienas stacionāra un hemodialīzes pakalpojumi, kurus nesniedz citas pieminētās ārstniecības iestādes. Kā izņēmums ir “Talsu veselības centrs” SIA, kas sniedz arī dienas stacionāra pakalpojumus, tomēr stacionāra pakalpojumu klāsts salīdzinot ar Sabiedrības piedāvāto ir šaurs – infūziju, injekciju un vakcinācijas veikšana.

5. attēls

2021.gadā izstrādātais valsts finansējums SAVA pakalpojumiem starp Ziemeļkurzemes reģiona ārstniecības iestādēm, %

Tirgū pieprasījums pārsniedz piedāvājumu, kas daļēji saistīts ar nepietiekamo valsts finansējuma apmēru, tādēļ pašvaldības iesaiste komercdarbībā nerada negatīvu ietekmi uz privātā sektora inovāciju, attīstību vai konkurenci kopumā.

Šobrīd nepastāv citas alternatīvas, kas tirgu ietekmētu mazāk un spētu nodrošināt visas pozitīvas iezīmes, kuras nodrošina pašvaldība iesaistoties Sabiedrības darbībā.

¹⁴ <https://www.vmnvd.gov.lv/lv/valsts-budzeta-lidzeklu-izpildes-analize-ambulatorajas-iestades> , skatīts 2022.gada 2. jūnijā

V. DARBĪBAS EKONOMISKAIS NOVĒRTĒJUMS

5.1. Uzņēmuma finanšu analīze

SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" balance par 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021. gadu.

AKTĪVS	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1. ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI	19965850	19351486	21520717	22224858	22279498	25188823
I Nemateriālie ieguldījumi	14877	20077	18364	140600	114787	103772
II Pamatlīdzekļi	19929442	19312878	21486822	22068477	22164711	25085051
III Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	21531	18531	15531	15781		
2. APGROZĀMIE LĪDZEKĻI	1539818	3619510	3788110	4445767	5437077	9647152
I Krājumi	121418	150424	201614	266587	553513	575977
II Debitori	258536	351566	606829	1136646	1326933	2703910
III Īstermiņa finanšu ieguldījumi	3000	3000	3000			
IV Naudas līdzekļi	1156864	3114520	2976667	3042534	3556631	6367265
AKTĪVS KOPĀ	21505668	22970996	25308827	26670625	27716575	34835975
PASĪVS						
1. PAŠU KAPITĀLS	5557473	6292427	6208550	6884416	7126802	8462027
1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	732260	732260	736452	736452	736452	736452
2. Daļu emisijas uzcenojums	690046	690046	755854	755854	755854	755854
sabiedrības statūtos noteiktās rezerves	1380698	1380698	1380698	1380698	1380698	1380698
pārējās rezerves	196320	196320	196320	196320	196320	196320
2. Nesadalītā peļņa:	2485853	3220807	3066930	3815092	4057478	5392703
2. UZKRĀJUMI	72296	72296	72296			
3. KREDITORI	15948195	16678569	19100277	19786209	20589773	26373948
I Ilgtermiņa kreditori	14256065	14781590	16627428	16873434	16825873	21575830
II Īstermiņa kreditori	1692130	1896979	2472849	2912775	3763900	4798118
PASĪVS KOPĀ	21505668	22970996	25308827	26670625	27716575	34835975

Peļņas un zaudējumu aprēķins 2016. -2021. gads.

Rādītāja nosaukums	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Neto apgrozījums	10011561	10882014	12586703	15598039	16823910	25443734
Pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas	9983134	10903574	13372385	15607535	18005359	25220821
Bruto peļņa vai zaudējumi (no apgrozījuma)	28427	-21560	-785682	-9496	-1181449	222913
Administrācijas izmaksas	543447	592953	641454	738596	784237	841837
Pārējie uzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi	801436	835192	1273873	1496665	2208243	1960662
Pārējās uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksas	8697	80	27	37	13	6502
Procentu maksājumi un tam līdzīgas izmaksas	1289	763	587	374	158	11
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	276430	219836	-153877	748162	242386	1335225
Atliktais UIN	48263	-515118				
Pārskata perioda peļņa vai zaudējumi pēc nodokļiem	228167	734954	-153877	748162	242386	1335225

5.1.1. Likviditāte

Likviditātes analīze atspoguļo uzņēmuma īstermiņa finansiālos rādītājus un likviditāti. Tā sniedz priekšstatu par to vai Sabiedrība ir spējīga tikt galā ar savām īstermiņa saistībām, kā arī ar īstermiņa finansiālajiem riskiem, ja tādi rodas.

Vispārējais apgrozāmo līdzekļu koeficients Apgrozāmie līdzekļi/ īstermiņa parādi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	0,910	1,908	1,532	1,526	1,445	2,011
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					<i>1,578</i>	<i>2,671</i>

Ja koeficients ir virs viens, uzņēmuma nevajadzētu būt problēmām ar savu īstermiņa saistību kārtošanu. Ja koeficients samazinās zem viens, parādās risks, ka uzņēmuma varētu rasties problēmas īstermiņa saistību maksājumos.

Precīzais apgrozāmo līdzekļu koeficients (Apgrozāmie līdzekļi – krājumi)/īstermiņa parādi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Sabiedrībā	0,838	1,829	1,450	1,435	1,297	1,891
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1,3947	2,476

Ar šī koeficienta palīdzību tiek veikta daudz stingrāka īstermiņa likviditātes pārbaude, jo tas izslēdz krājumus, kurus ne vienmēr var viegli pārvērst naudas līdzekļos. Pēc šiem datiem redzams, ka daudz uzņēmuma līdzekļu netiek ieguldīts krājumos.

Brīvie apgrozāmie līdzekļi Apgrozāmie līdzekļi – īstermiņa saistības	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	-152312	1722531	1315261	1532992	1673177	4849034
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1112783	462805

Jāņem vērā, ka brīvie apgrozāmie līdzekļi parasti ir proporcionāli realizācijas apjomiem. Ja tiek plānots realizācijas apjoma pieaugums, būs nepieciešami arī lielāki brīvie apgrozāmie līdzekļi, lai finansētu realizācijas izmaksas. Šim rādītājam jābūt sabalansētam, jo negatīvu efektu var radīt gan pārmērīgi liels brīvo apgrozāmo līdzekļu apjoms, gan to trūkums. Pārāk mazs brīvo apgrozāmo līdzekļu apjoms var liecināt par uzņēmuma nespēju kārtot īstermiņa saistības, bet pārāk liels par neefektīvu resursu izmantošanu.

5.1.2. Aktivitātes analīze

Aktivitātes koeficienti norāda uz to, cik efektīvi Sabiedrība izmanto tam esošos resursus. Ja, Sabiedrībai ir pārāk daudz aktīvu, tad ieguldījumi tajos var būt nelietderīgi. Ja pietrūkst aktīvu, tad var būt, ka Sabiedrība nedarbojas pietiekami efektīvi.

Pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījums Neto apgrozījums/ Debitori kopā	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	38,72	30,95	20,74	13,72	12,68	9,410
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					18,82	15,395

Pircēju un pasūtītāju debeta apgrozījuma koeficients parāda, cik reizes gada laikā debitoru parādi tiek pārvērsti par naudas līdzekļiem. Nav iespējams noteikt optimālu šī rādītāja lielumu, jo tas ļoti lielā mērā ir atkarīgs no nozares, kurā uzņēmums strādā.

Vidējais iekasēšanas periods Debitori/ Neto apgrozījums *365	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	9,43	11,79	17,60	26,60	28,79	38,788
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					18,93	23,076

Šis rādītājs parāda laiku, kas nepieciešams apmaksas saņemšanai no preces vai pakalpojumu pārdošanas brīža. Tas nosaka vai uzņēmumam ir pietiekami labi izstrādātas iekasēšanas procedūras, kā arī vai klienti neaiztur maksājumus. Arī šis rādītājs ļoti lielā mērā ir atkarīgs no nozares kurā uzņēmums strādā.

Apgrozāmo līdzekļu kustība Neto apgrozījums/Apgrozāmie līdzekļi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	6,50	3,01	3,32	3,51	3,09	2,637
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					3,25	2,592

Augsts koeficients norāda, ka uzņēmumam ir nepietiekams apgrozāmo līdzekļu daudzums, turpretī zems koeficients var norādīt uz esošo apgrozāmo līdzekļu neefektīvu izmantošanu.

Kopējo aktīvu apgrozījums Neto apgrozījums/ Kopējie aktīvi	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	0,47	0,47	0,50	0,58	0,61	0,730
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1,06	1,080

Pārāk zems koeficients parāda, ka investīcijas uzņēmumā ir bijušas lielas. Ļoti augsts aktīvu apgrozījuma koeficients var norādīt arī uz to, ka uzņēmumam ir jāiegulda papildus līdzekļi aktīvos, lai izturētu konkurenci. Svarīgi ir pievērst uzmanību šī rādītāja dinamikai, lai gan koeficienta vērtību būtiski var ietekmēt aktīvu apjoma izmaiņa. Šai izmaiņai vajadzētu pievērst īpašu uzmanību pirms izdarīt secinājumus par uzņēmuma darbības uzlabošanu vai pasliktināšanos.

5.1.3. Kapitāla struktūras analīze

Šie koeficienti apskata uzņēmuma kapitāla struktūru un indicē cik lielas papildus saistības Sabiedrība ir spējīga uzņemt. Pārmērīgs parāds var izraisīt bankrotu un nespēju iegūt nepieciešamos līdzekļus kritiskās situācijās.

Finanšu līdzsvara koeficients Kopējie aktīvi/ Pašu kapitāls	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	3,87	3,65	4,08	3,87	3,89	4,117
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1,55	1,599

Finanšu līdzsvara koeficients parāda uzņēmumu īpašnieku ieguldītas naudas īpatsvaru uzņēmuma aktīvos. Jo lielāks pašu kapitāla īpatsvars, jo stabilāka ir uzņēmuma finanšu struktūra, attiecīgi kreditori labprātāk kreditē uzņēmumu un paveras iespēja piekļūt lētākiem un lielākiem finanšu resursiem. Pārāk augsts rādītājs norāda, ka uzņēmumam ir jāsamazina parādu apjoms. Zems koeficients liecina par to, ka uzņēmumam nepieciešami papildus līdzekļi, lai uzlabotu savu ienesīgumu.

Parāds pret pašu kapitālu Kreditāri/ Pašu kapitāls	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	2,87	2,65	3,08	2,87	2,89	3,117
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					0,55	0,599

Parāds pret pašu kapitālu raksturo, cik lielā mērā uzņēmums ir atkarīgs no aizņemta kapitāla. Augsts rādītājs nozīmē, ka uzņēmums daudz izmanto aizņemto kapitālu, kas uzņēmumam rada papildus izmaksas procentu maksājuma veidā. Rādītāja novērtēšanai jāvērtē arī vidējais rādītājs nozarē, kā arī rādītāja dinamika. Ja rādītājam ir tendence pieaugt, tas norāda uz arvien pieaugošu uzņēmuma atkarību no aizņemtā kapitāla. Procentu maksājumi par aizņemto kapitālu ir nemainīgi, neatkarīgi no realizācijas apjoma, līdz ar to var ievērojami ietekmēt uzņēmuma stabilitāti mainoties realizācijas apjomam. Pārāk zems koeficients var liecināt par to ka uzņēmumam nepieciešams piesaistīt papildus finanšu resursus, lai uzlabotu savu ienesīgumu.

Ilgtermiņa aktīvi pret Pašu kapitālu Ilgtermiņa ieguldījumi/ Pašu kapitāls	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	3,59	3,08	3,47	3,23	3,13	2,977
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1,07	0,874

Trīs tā saucamie bilances zelta likumi izsaka uzņēmuma ieguldījumu finansēšanas noteikumus. Pirmais likums paredz, ka ilgtermiņa ieguldījumus jāfinansē no pašu kapitāla. Tā kā pašu kapitāls ir uzņēmuma rīcībā uz neierobežotu laiku, tāpēc ar to ir jāfinansē ar ilgtermiņa ieguldījumiem. Ja pašu kapitāls ir mazāks nekā ilgtermiņa ieguldījumu summa, tas nozīmē, ka pašu kapitāls nesedz visus ilgtermiņa ieguldījumus. Tas liecina par racionālu pašu kapitāla izmantošanu. Bet, ja pašu kapitālu lieto apgrozāmo līdzekļu finansēšanai, to uzskata par neracionālu pašu kapitāla izmantošanu. Otrais likums nosaka, ka ilgtermiņa ieguldījumi jāfinansē no pašu kapitāla un ilgtermiņa saistībām. Tā kā ilgtermiņa saistības ir jādzēš pēc viena gada un ilgāk, tāpēc tās var izmantot ilgtermiņa ieguldījumu finansēšanai. Ja ilgtermiņa rīcībā esošais kapitāls ievērojami pārsniedz ilgtermiņa ieguldījumus, tad uzņēmumam ir iespējas lielu daļu apgrozāmo līdzekļu segt ar ilgtermiņa lietošanā saņemto kapitālu. Bet lietderīgāk būtu palielināt ilgtermiņa ieguldījumus. Trešais likums attiecas uz apgrozāmo līdzekļu finansēšanu.

5.1.4. Ienesīguma (rentabilitātes) analīze

Ienesīguma koeficienti analizē vadības lēmumu efektivitāti finanšu uzdevumu pildīšanai. Šie koeficienti norāda apgrozāmo līdzekļu, ilgtermiņa ieguldījumu un kreditoru administrēšanas ietekmi uz uzņēmuma darbību. Analizējot ienesīguma datus - jo augstāks koeficients, jo labāk.

Bruto peļņas robeža	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
---------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Bruto peļņa vai zaudējumi/Neto apgrozījums *100						
Sabiedrībā	0,28	-0,20	-6,24	-0,06	-7,02	0,876
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					6,95	9,513

Bruto peļņas robeža (apgrozījuma rentabilitāte) parāda uzņēmuma darbības efektivitāti, cik ražoto preču vai sniegto pakalpojumu cenas ir atbilstošas tirgus stāvoklim, kā arī to vai ražošanas izmaksas ir nozarei atbilstošā līmenī. Bruto peļņas rentabilitātes rādītāji dod iespēju aprēķināt kādā mērā neto apgrozījuma pārmaiņas ietekmē bruto peļņas lielumu. Bruto peļņas koeficients parāda pārdošanas apjomu un tiešo izmaksu attiecību, cik lielu peļņu dod katrs produkciju realizējot iegūtais eiro pēc apgrozījuma izmaksu segšanas.

Kapitāla atdeve Pārskata perioda peļņa/ Pašu kapitāls *100	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	4,11	11,68	-2,48	10,87	3,40	15,779
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					3,25	11,110

Pašu kapitāla rentabilitāte (kapitāla atdeve) parāda, cik efektīvi tiek izmantots tas kapitāls, ko ir investējuši uzņēmumā īpašnieki. No ieguldītāja viedokļa šis ir viens no svarīgākajiem rādītājiem, jo parāda cik potenciālais investors nopelnīs no katra sava ieguldītā eiro. Šis rādītājs bieži vien tiek salīdzināts ar banku depozītu ienesīgumu.

Aktīvu atdeve Pārskata perioda peļņa/Aktīvi *100	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	1,06	3,20	-0,61	2,81	0,87	3,833
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					1,88	6,408

Aktīvu rentabilitāte ir viens no svarīgākajiem rādītājiem, kas parāda uzņēmuma konkurētspēju. Šis rādītājs ievērojami svārstās atkarībā no nozares, tāpēc ir svarīgi salīdzināt uzņēmuma rādītāju ar vidējiem rādītājiem. Ja rādītājs ir augstāks par nozares vidējo rādītāju, tas var liecināt par stipru uzņēmuma konkurētspēju.

Ilgtermiņa ieguldījumu atdeve Pārskata perioda peļņa/ Ilgtermiņa ieguldījumi *100	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Sabiedrībā	1,14	3,80	-0,72	3,37	1,09	5,301
<i>Vidēji medicīnas nozarē</i>					3,09	13,685

Ilgtermiņa ieguldījumu atdeve parāda ienesīgumu atkarībā no uzņēmuma ieguldījumiem ilgtermiņa aktīvos. Ja uzņēmums maz investē līdzekļus attīstībā, tas var novest pie konkurētspējas samazināšanās nākotnē. Svarīgi pievērst uzmanību rādītāja dinamikai, kā arī salīdzināt to ar vidējiem rādītājiem, lai noteiktu optimālo rādītāju.

5.2. Konkurences izvērtējums

Sabiedrība, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, kuri ir saistoši un vienlīdzīgi visām ārstniecības iestādēm, noslēgusi līgumus ar Nacionālo veselības dienestu;

- 1) par valsts garantētās primārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu (veselības aprūpe mājās);
- 2) par ambulatoro laboratorisko veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu;
- 3) par sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu (diagnostikas pakalpojumi, speciālistu konsultācijas, dienas stacionāra pakalpojumi, atsevišķi fiksētie maksājumi)
- 4) par stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu (paliatīvā aprūpe, insulta vienība, hronisko pacientu aprūpe, endoprotezēšana, dzemdību pakalpojumi, rehabilitācija, fiksētie maksājumi par DRG, par plānveida īslaicīgo ķirurģiju, par neatliekamās medicīnas palīdzību un uzņemšanas nodaļu, par observācijas gultu).

Sabiedrība sniedz valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībā, kā to dara ikviena cita ārstniecības iestāde. Pašvaldības komercdarbība nozarē neierobežo privātā kapitāla darbības attīstību, jo valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus Sabiedrība tāpat kā privātais sektors sniedz par vienotām cenām, kuras regulē valsts. Savukārt maksas veselības aprūpes pakalpojumus Sabiedrība sniedz par cenām, kuras noteiktas uz ekonomisko pamatotiem aprēķiniem brīvas konkurences apstākļos. Pakalpojumu cenas balstītas uz pilnas pašizmaksas aprēķinu, iekļaujot tajā arī peļņas daļu.

Attiecībā uz konkurences neitralitātes ievērošanu secināms, ka brīvais tirgus šajā nozarē pastāv un Sabiedrība maksas pakalpojumus sniedz brīvas konkurences apstākļos, ievērojot konkurences neitralitātes pamatprincipus, jo cenu noteikšana balstās uz izmaksām un vienlīdzīgu regulējumu veselības aprūpē nodrošina valsts (valsts veselības politiku veido Veselības ministrija), kā arī valsts organizē publiskos iepirkumus, slēdzot līgumus ar Nacionālo veselības dienestu, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem, kuri ir saistoši un vienlīdzīgi visām ārstniecības iestādēm.

Ja Sabiedrības funkcijas nodotu privātajam sektoram, pastāv risks, ka novada iedzīvotājiem jaunais tirgus dalībnieks nespēs nodrošināt tik plašu pakalpojumu klāstu vienuviet un iespēju veikt stacionāro veselības aprūpi, kā arī nebūs ieinteresēts veikt apjomīgus ieguldījumus ārstniecības un diagnostikas iekārtu iegādē.

Saglabājot līdzdalību Sabiedrībā, ir nodrošināts stabils un uz attīstību virzīts veselības aprūpes pakalpojumu tirgus, piedāvājot nepārtrauktus, normatīviem aktiem atbilstoši sniegtus, augstas kvalitātes diennakts neatliekamās palīdzības pakalpojumus, stacionāros medicīniskos pakalpojumus, kā arī plašu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu klāstu. Līdzšinējā prakse ir pierādījusi, ka šāda veida veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana iedzīvotājiem atbilst kopējām sabiedrības interesēm, jo

šo pakalpojumu sniegšanā ir nepieciešams nodrošināt pieejamības nepārtrauktību, ko paļaujoties tikai uz privāto sektoru, būtu grūti nodrošināt, un pašvaldībai pastāvētu risks par uzliktās autonomās funkcijas neizpildi.

5.3. Sabiedrības pakalpojumu tirgus

Neatliekamā medicīniskā palīdzība tiek nodrošināta septiņos dažādos profilos – internajā medicīnā, ķirurģijā, anestezioloģijā, ginekoloģijā/dzemniecībā, traumatoloģijā, neiroloģijā un pediatrijā. Uz slimnīcas bāzes izveidoti reģionālie centri tādos palīdzības veidos kā diagnostika, neiroloģija (insulta vienība), traumatoloģija, ortopēdija, infekciju slimības, otolaringoloģija, oftamoloģija, nefroloģija un mugurkaula ķirurģija.

Sabiedrības piedāvāto pakalpojumu klāsts ir plašs un daudzpusīgs, tādējādi spējot sniegt augsta līmeņa veselības aprūpi ne vien Ziemeļkurzemes, bet visas Kurzemes reģionā. Ventspils slimnīcā pacientiem iespējams saņemt šādus pakalpojumus:

- speciālistu konsultācijas – infektologa, kardiologa, klīniskā psihologa, ginekologa, anesteziologa, fizikālās terapijas un rehabilitācijas ārsta, nefrologa, uztura speciālista, traumatologa, traumatologa – mugurkaula ķirurga, ķirurga, neirologa, ausu, kakla un deguna ārsta, acu ārsta;
- diagnostikas pakalpojumi – magnētiskās rezonanses izmeklējumi, sirds un asinsvadu izmeklējumu diagnostika, funkcionālās diagnostikas pakalpojumi, endoskopiskie izmeklējumi, ultrasonogrāfiskie izmeklējumi, datortomogrāfiskie izmeklējumi, rentgenoloģiskie izmeklējumi;
- dzemniecības pakalpojumi;
- traumatoloģiskie pakalpojumi;
- Kurzemes mugurkaula ķirurģijas centra;
- hemodialīzes pakalpojumi;
- acu kabineta pakalpojumi;
- ausu, kakla, deguna kabineta pakalpojumi;
- laboratorijas pakalpojumi;
- ķirurģiskie un uroloģiskie pakalpojumi;
- ginekoloģiskie pakalpojumi;
- masāžas;
- fizikālās terapijas un rehabilitācijas procedūras – konsultācijas, ultraskaņas procedūra, D'Arsonvalizācija, fizioterapija, krioterapija, ergoterapeita nodarbības, kinezioloģiskā teipošana, audiologopēda nodarbības;
- procedūru kabinets – injekcijas, infūzijas, vakcinācija;
- veselības aprūpe mājās;
- citi stacionāra pakalpojumi.

Talsu slimnīcā pacientiem pieejami šādi pakalpojumi:

- speciālistu konsultācijas – arodārsta, oftalmologa, otolaringologa, ginekologa, endokrinologa, traumatologa – ortopēda, reimatologa, gastroenterologa, neirologa, ķirurga, neiroķirurga, nefrologa, fizikālās terapijas un rehabilitācijas ārsta, dermatologa, urologa, uztura speciālista, anesteziologa, kardiologa, infektologa;
- diagnostikas pakalpojumi – rentgenoloģiskie, datortomogrāfijas, ultrasonogrāfiskie, funkcionālās diagnostikas, sirds un asinsvadu diagnostika;

- fizikālās terapijas un rehabilitācijas manipulācijas;
- masāžas;
- obligātās veselības pārbaudes;
- veselības aprūpe mājās;
- pēdu aprūpes kabinets;
- traumatoloģijas un neiroloģijas manipulācijas;
- ginekoloģiskie pakalpojumi;
- uroloģiskie pakalpojumi;
- ķirurģiskie pakalpojumi;
- acu kabineta manipulācijas;
- ausu, kakla, deguna kabineta manipulācijas;
- hemodialīzes pakalpojumi;
- laboratorijas pakalpojumi;
- gastroenteroloģijas pakalpojumi;
- citi pakalpojumi.

Kuldīgas filiālē “Kuldīgas veselības centrs” pieejami šādi pakalpojumi:

- speciālistu konsultācijas – acu, ausu, kakla, deguna ārsta, ķirurga, neirologa, traumatologa, traumaologa – muguras ķirurga;
- diagnostikas pakalpojumi - ultrasonogrāfiskie;
- acu kabineta manipulācijas;
- ausu, kakla, deguna kabineta manipulācijas.

Liepājas filiālē “Kurzemes acu centrs” pieejamas acu ārsta konsultācijas un manipulācijas.

Sabiedrībā vidēji nodarbināti 688 darbinieki, no kuriem 181 ir ārsti, 239 ir vidējie medicīnas speciālisti un 148 jaunākais medicīnas personāls, 4 valdes locekļi un 116 pārējie darbinieki. Pēdējā gada laikā Sabiedrība ir piesaistījusi 91 jaunu speciālistu, no kuriem 30 ir ārsti, 30 ir vidējie medicīnas speciālisti, 31 jaunākie medicīnas speciālisti.

Sabiedrībā stacionārās darbības nodrošināšanai ir izvietotas 295 pacientu gultas, no tām 255 gultas ir diennakts stacionāra pacientu ārstēšanai, 40 gultas dienas stacionāra pakalpojumu sniegšanai.

5.4. Finansējuma piesaiste

Sabiedrības finansējuma piesaistes avoti ir valsts un pašvaldību dotācijas, ES struktūrfondu finansējums.

Sabiedrības kopējais neto apgrozījuma apjoms par 2021. pārskata gadu sasniedza 25443734 EUR, kas ir par 15% vairāk nekā plānots. Salīdzinot ar iepriekšējo 2020. gadu, kad neto apgrozījuma apjomu veidoja 16823910 EUR, tas pieaudzis par vidēji par 50 %, bet pēdējo 5 gadu periodā vidēji par 130%.

Saņemtais valsts finansējums (skatīt 2. tabulu) 2021. gadā iedalās finansējumā par diennakts stacionāra pakalpojumiem, dienas stacionāra un ambulatorajiem pakalpojumiem, asins sagatavošanas nodaļas pakalpojumiem, rezidentu apmācībai, kompensācijās maksājumu gatavības režīma nodrošināšanai, finansējumā Covid-19 izdevumu segšanai.

2.tabula

Valsts budžeta līdzekļu iedalījums 2019.-2021.g. EUR

Finansējums	2019.	2020.	2021.
Diennakts stacionāra medicīniskie pakalpojumi	8763719	9763965	12973210
Dienas stacionāra un ambulatorie medicīnas pakalpojumi	4675593	4711843	6211105
Asins sagatavošanas nodaļas pakalpojumi	47722	46106	58609
Rezidentu apmācība	-	-	775793
Kompensācijas maksājumu gatavības režīma nodrošināšanai	-	473189	159003
Covid-19 izdevumu segšanai	-	-	3376639
Kopējais finansējums	13487034	14995103	23554359

2019. gadā saņemts valsts finansējums par 4 % vairāk nekā plānots budžetā, 2020. gadā plāna līmenī. 2021. gadā kopējais saņemtais finansējums veidojis par 16 % vairāk kā plānots.

Diennakts stacionāra medicīniskajiem pakalpojumiem 2021. gadā saņemts finansējums, kas ir par 11 % vairāk nekā bija plānots. Tas skaidrojams ar finansējuma piešķiršanu par Covid-19 pacientu ārstēšanu, kā arī papildu finansējuma piešķiršanu intensīvās terapijas uzturēšanai. Dienas stacionāra un ambulatorajiem medicīniskajiem pakalpojumiem 2021. gadā saņemtais finansējums veido par 9 % vairāk nekā plānots. Tas skaidrojams ar papildu finansējumu Covid-19 vakcinācijas nodrošināšanai, kā arī par speciālistu (oftalmologu un otolaringologu) pieņemšanām. Asins sagatavošanas nodaļas pakalpojumiem 2021. gadā saņemts par 18 % vairāk nekā plānots. Tas skaidrojams ar donoru skaita un finansējuma par 1 donoru pieaugumu. 2021. gadā saņemts finansējums rezidentu apmācībai – par 1% mazāk nekā plānots sakarā ar rezidentu attaisnoto prombūtni Covid-19 ietekmē. Finansējums Covid-19 izdevumu segšanai – 3 376 639 EUR 2021. gadā, kas ir par 73 % vairāk nekā plānots. Šāds pieaugums izskaidrojams ar ilgāku laika periodu, kurā izmaksātas Covid-19 piemaksas saskaņā ar slimības izplatīšanos.

Sabiedrība gūst ieņēmumus, arī sniedzot maksas pakalpojumus (skatīt 3.tabulu).

3.tabula

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2019.-2021.gadam. EUR

Gads	2019.	2020.	2021.
Ieņēmumi	2111004	1828807	1889375

2021. gadā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem veidoja 1 889 375 EUR, kas ir par 2 % vairāk nekā plānots. Maksas pakalpojumu skaita pieaugums skaidrojams ar pieaugumu uz diagnostikas pakalpojumiem – magnētiskā rezonanse, datortomogrāfija, u.c. Ieņēmumu no maksas pakalpojumiem kritums attiecībā pret 2019. gadu skaidrojams ar ieviestajiem Covid-19 izplatības ierobežošanas pasākumiem un pakalpojumu sniegšanas ierobežojumiem valstī izsludinātās ārkārtas situācijas laikā, kā arī pēc tās, lai prioritāri izstrādātu valsts finansējumu.

Sabiedrībai ir noslēgts līgums ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par ERAF līdzfinansētā projekta “SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” veselības aprūpes infrastruktūras attīstība” īstenošanu¹⁵.

¹⁵ <http://www.ziemeļkurzemesslimnica.lv/lv/eraf/eraf-2017-2023.html>, skatīts 2022.gada 2. jūnijā

2021. gadā minētā ERAF projekta ietvaros veiktas investīcijas 1 379 140 EUR apmērā Rehabilitācijas nodaļas būvniecībai un dzemdību zāļu būvdarbu veikšanai. ERAF un valsts budžeta finansējums projekta ietvaros saņemts mazākā apmērā nekā ieplānots, kas saistīts ar būvuzņēmēju kavējumiem investīciju apguvē.

2021. gada 9 mēnešos veiktas Rehabilitācijas nodaļas fizikālās terapijas aprīkojuma, regulējamo galdu piegādes, ergoterapijas iekārtas iegāde, izstrādāts būvprojekts Uzņemšanas nodaļas un Laboratorijas pārbūvei, par kuru saņemts pozitīvs būvekspertīzes atzinums, būvprojekts iesniegts Būvvaldē, izsludināti būvdarbu un būvuzraudzības iepirkumi.

Iepriekšējos gados ERAF projekta ietvaros veikti Neiroloģijas un Dzemdību nodaļas atjaunošanas darbi Ventspils slimnīcā, izveidota Insulta vienība. Iegādātas jaunas medicīnas tehnoloģijas – ultrasonogrāfi, operāciju galdi, lampas, operāciju rentgens, attēlu apstrādes programmatūra un darba stacijas, digitālais rentgens.

2021. gadā valsts budžeta finansētā pasākuma “SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” intensīvās terapijas nodaļas paplašināšana, izolācijas boksu izveide, pacientu plūsmu nodalīšana” ietvaros apgūts 649 000 EUR finansējums Infekciju nodaļas aprīkojuma iegādei, Intensīvās terapijas nodaļas iekārtu un aprīkojuma atjaunošanai, pacientu plūsmu nodalīšanai. Par šiem līdzekļiem iegādātas 6 jaunas anestēzijas iekārtas, 3 plaušu mākslīgās ventilācijas iekārtas (t.sk. 1 – Talsu filiālei), iegādāta jauna kontaminētā ārstnieciskā un pacientu aprūpes aprīkojuma utilizācijas iekārta, gultas, pacientu novērošanas monitori, u.c. iekārtas un aprīkojums, operāciju zāles konsoles un lampa.

Veiktās investīcijas 2021. gadā ir 32 % apmērā no plānotā saistībā ar būvniecības komponentu realizāciju un pasākuma pārfinansēšanu uz REACT (SAM 13.1.5.):

- 1) Valsts budžeta piešķirumu plānots pārfinansēt uz SAM 13.1.5. finansējumu saskaņā ar 22.10.2021. grozījumiem 26.12.2016. MK noteikumos Nr.870 “Noteikumi par darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.3.2. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru” projektu iensiegumu atlases pirmo un otro kārtu un 13.1.5. specifisko atbalsta mērķi “Atveseļošanas pasākumi veselības nozarē”, veicot grozījumus ERAF projektā “SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” veselības aprūpes infrastruktūras attīstība”, kura realizācija notiks līdz 2023. gada beigām. Grozījumi iesniegti CFLA 07.03.2022.;
- 2) Ventspils slimnīcas Infekciju nodaļas atjaunošanas apliecinājuma kartes izstrādi projektētājs SIA “Campaign” kavējis vairāk kā par 5 mēnešiem, līdz ar to, līgums laužts, aktivitātes īstenošana netiek plānota, novirzot ietaupījumu citu būvniecības komponentu sadārdzinājuma segšanai;
- 3) Talsu slimnīcas Hemodialīzes nodaļas atjaunošanas un izolācijas boksa izveides apliecinājuma kartes izstrādi projektētājs bija kavējis par 3 mēnešiem un pēc iepirkuma rezultātiem būvniecības izmaksas vairāk kā 3 reizes pārsniedz plānoto finansējumu, līdz ar to tika pārprojektēti apliecinājuma kartes risinājumi, kā prioritāti saglabājot Hemodialīzes nodaļas pārcelšanu un infekciozo pacientu boksa izveidi tajā, bet atsakoties no otra infekciozo pacientu boksa izveides, samazināts projekta apjoms un ietaupīts finansējums. Izsludināts atkārtots būvdarbu iepirkums;

- 4) Ventspils slimnīcā pārprojektēti 4. operāciju zāles būvprojekta risinājumi nolūkā optimizēt būvniecības izmaksas, būvprojekts nodots ekspertīzei;
- 5) Saistībā ar pārfinansēšanu, Ventspils slimnīcas Uzņemšanas nodaļas būvdarbi un aprīkojuma iegāde plānota 2022.-2023. gadā.

Kopumā 2021. pārskata gadā kopējā finansēšanas naudas neto plūsma ir 5541900 EUR, no tiem 35000 EUR ir pašvaldību finansējums pamatlīdzekļu iegādei, 621 153 EUR ir ES investīcijas ERAF projekta realizēšanai, 60 475 EUR ir valsts budžeta līdzekļi ERAF projekta realizācijai, 2900108 EUR ir valsts budžeta līdzekļi projekta "SIA "Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca" intensīvās terapijas nodaļas paplašināšana, izolācijas boksu izveide, pacientu plūsmu nodalīšana" realizācijai, 1980589 EUR ir valsts finansējums veselības aprūpes stiprināšanai un Covid-19 pacientu ārstēšanas nodrošināšanai, 55425 EUR kredīta atmaksāšanai. Kredīta atmaksa ir noslēgusies.

5.5. Kopsavilkums par pakalpojumu sniegšanas turpināšanu

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 7.pantu Talsu novada pašvaldībai un Ventspils valstspilsētas pašvaldībai ir noteiktas autonomās funkcijas, kuru izpildi tā organizē un par to atbild, t.sk. funkcijas, kuru izpildi veic Sabiedrība:

- 1) likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 6.punkts paredz, ka pašvaldībām ir šāda autonomā funkcija nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu;
- 2) saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 1., 3.punktā noteikto, pašvaldībām to funkciju izpildei ir jānodrošina teritorijas attīstības programmas realizācija, ir pienākums racionāli un lietderīgi apsaimniekot savu kustamo un nekustamo mantu.

Lai nodrošinātu Talsu novada pašvaldībai un Ventspils valstspilsētas pašvaldībai noteikto funkciju un uzdevumu izpildi, pašvaldības rīcības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām un Publisko personu komercdarbības koncepcijā minētajiem risinājumiem, apkopoti faktori, kas nosaka pašvaldību līdzdalības pamatojumu, ka no pašvaldības autonomajām funkcijām izrietošu uzdevumu uzdošana kapitālsabiedrībai ir efektīvākais veids kā īstenot konkrētos uzdevumus.

Kapitālsabiedrības izveidošanas un komercdarbības mērķis ir pašvaldības autonomo funkciju veikšana, kuras saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 9.pantu sastāv no atsevišķiem pārvaldes uzdevumiem un atbildības pakāpi par to izpildi. Talsu novada pašvaldībai pieder 11,47 % kapitāla daļas Sabiedrībā, Ventspils valstspilsētas pašvaldībai 87,96 % kapitāla daļas Sabiedrībā, kas ietekmē kapitālsabiedrības efektīvu pārvaldību. Pašvaldība, kā kapitāldaļu turētāja sekmē, lai uzdoto uzdevumu izpilde būtu saskaņā ar pašvaldības politikas dokumentiem un sabiedrības interesēm.

Sabiedrības darbības mērķis ir sniegt mūsdienīgus un kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus, nodrošinot Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotājiem pakalpojumu pieejamību tuvu dzīvesvietai, iespējami veselīgāku un pilnvērtīgāku dzīvi.

Pamatojoties uz Sabiedrības saimnieciskās darbības ilgtspēju, pieredzi un resursiem, kapitālieguldījumiem darbības attīstībai, likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 6.punktā noteikto pašvaldības autonomo funkciju veikšanas izrietošo uzdevumu uzdošana Sabiedrībai ir efektīvākais veids autonomo funkciju īstenošanai. Par to liecina izvērtējuma rezultātā konstatētie faktori:

- 1) Sabiedrības rīcībā esošie resursi:

- aktīvi, kvalificēti darbspēka resursi, ilggadēja pieredze, ir pašvaldības kapitālsabiedrības instrumenti, kuri, veicot saimniecisko darbību, nodrošina pašvaldības autonomo funkciju īstenošanu. Ziemeļkurzemes reģionā medicīnas pakalpojumu sniegšanā Sabiedrība nodrošina atbilstoši Ārstniecības likumam un MK 28.08.2018. noteikumiem Nr.555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”, kā arī starp Sabiedrību un NVD noslēgtā līguma ietvaros, kurš nosaka Sabiedrībā sniedzamos un no valsts puses apmaksājamās veselības aprūpes pakalpojumu apjomus un finansēšanas kārtību.
 - iedzīvotājiem paplašinās iespējas saņemt medicīnas pakalpojumus, kas dažādos Ziemeļkurzemes reģionos ir ierobežoti pieejami.
- 2) Sabiedrības sniegto pakalpojumu veidi, cenu politika un cenas ir caurskatāmas, ekonomiski pamatotas ar pakalpojuma pašizmaksas aprēķinu. Pakalpojumu cenu uzraudzība un kontrole no pašvaldību un valsts puses nodrošina pakalpojuma pieejamību visiem esošajiem un potenciālajiem klientiem, novērš draudus ekonomiski nepamatotam pakalpojumu cenu pieaugumam un pieejamības samazināšanās riskam.
- Sabiedrības pakalpojumu cenas nekropļo tirgus cenu politiku un sniegtie pakalpojumi neierobežo jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu brīvajā tirgus nišā.
- 3) pakalpojumu kvalitāte būtiski ietekmē sabiedrības ikdienas vajadzības, darba un dzīves vides sakārtošanu un tās darbības pārtraukšana nav pieļaujama, jo pakalpojumu sniegšanas nodošana privātajiem komersantiem nosaka risku pakalpojuma pieejamībai un nepārtrauktībai.
- 4) Sabiedrības kapitālieguldījumi pamatlīdzekļu modernizācijā nodrošina, ka tiek atjaunots aprīkojums, iekārtas un mehānismi, tiek renovēti infrastruktūras objekti. Kapitālsabiedrību komercdarbību brīvā tirgus apstākļos nosaka to darbības nemītīga pilnveidošana, palielinot apgrozījuma un klientu skaitu, līdz ar to nodrošinot sabiedrības darbības stabilitāti. Sabiedrības peļņa no saimnieciskās darbības tiek novirzīta kapitālsabiedrības attīstībā, ko ilgtermiņā nevar nodrošināt pašvaldība ar budžeta līdzekļiem.
- Talsu novada pašvaldības un Ventspils valstspilsētas pašvaldības kapitālsabiedrību pārraudzība atbilst labas pārvaldības principiem, pašvaldības informē Sabiedrību par savu un pašvaldību kapitālsabiedrību darbību, pārvaldot pašvaldības aktīvus pēc iespējas efektīvi. Par to liecina vairāki faktori:
- 1) Sabiedrībai ir noteikti mērķi un uzdevumi, darbības un attīstības stratēģija;
 - 2) Sabiedrība tiek informēta par izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem, to izpildi. Pakalpojumu saņēmēji publiski tiek informēti par sabiedrības izvirzīto mērķu sasniegšanu, publiskojot gada pārskatus interneta vietnēs (atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likuma 58.pantam) un masu informācijas līdzekļos.
 - 3) Ventspils valstspilsētas pašvaldības izpilddirektors, Ventspils valstspilsētas pašvaldības kapitāla pārvaldības nodaļa, Talsu novada pašvaldības izpilddirektore un Talsu novada pašvaldības Kvalitātes vadības un uzraudzības nodaļa veic regulāru kapitālsabiedrību darba procesu un darbības rezultātu novērtēšanu, kas nodrošina to, ka kapitālsabiedrības pārraudzības sistēma ir skaidra un atklāta. Kapitālsabiedrību darbības efektīvai pārvaldībai Ventspils pilsētas dome 12.12.2019. ir apstiprinājusi noteikumus “Kārtība, kādā Ventspils pilsētas dome pārvalda kapitālsabiedrības, kurās tai ir kapitāla daļas”, Talsu novada dome

26.08.2021. ir apstiprinājusi “Noteikumi par Talsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības kārtību”.

Sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību un citus medicīnas pakalpojumus, Sabiedrības sniegtie pakalpojumi ir stratēģiski svarīgi pašvaldību administratīvajās teritorijās atbilstoši VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktam par tirgus nepilnības novēršanu un 2.punktam par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem.

Valsts un pašvaldības ir noteikušas veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanu un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšanu par stratēģiski svarīgiem pakalpojumiem ar šādiem attīstības plānošanas dokumentiem – VM izstrādātais “Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-1027.gadam”, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija “Latvija 2030”, Ventspils valstspilsētas pašvaldības apstiprinātā “Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”, “Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027.gadam”, “Talsu novada attīstības programma 2022.-2028.gadam”.

Ņemot vērā to, ka Sabiedrība sniedz stratēģiski svarīgus pakalpojumus visā Ziemeļkurzemes reģionā, kuru darbības nepārtrauktība, to nemitīga pilnveidošana ir būtiska pašvaldību funkciju un noteikto mērķu īstenošanai, kā arī to, ka tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā pilnā apmērā, Sabiedrības darbība ir turpināma un attīstāma.

VI. MISIJA, VĪZIJA UN MĒRĶI

6.1. Sabiedrības stratēģiskie mērķi

Sabiedrības darbības mērķi izvirzīti atbilstoši Talsu novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem “Talsu novada Attīstības programma 2022. – 2028. gadam”¹⁶ un “Talsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2040. gadam”¹⁷ un vērtēta ņemot vērā, ka Sabiedrība sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību, ambulatoro un stacionāro veselības aprūpi Ziemeļkurzemes reģiona iedzīvotājiem.

“Talsu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022. – 2040. gadam” mērķis ir nodrošināt saskaņotu un koordinētu Talsu novada attīstību ilgtermiņā.

Lai nodrošinātu Talsu novada vīzijas sasniegšanu, izvirzīti četri stratēģiskie mērķi (SM), kas kalpo par pamatu tālākai prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.

Mērķis “SM1 Izglītota, aktīva, veselīga un radoša sabiedrība” tiecas uz to, lai Talsu novads 2040. gadā būtu harmoniska un stabila dzīves vieta, sekmējot publisko pakalpojumu (izglītība, kultūra, sports, sociālie pakalpojumi, veselības aprūpe u.c.) un vietējo kopienu attīstību.

Ilgtermiņa prioritātes (IP) ir svarīgākie attīstības virzieni vai jomas, kas sekmē stratēģisko mērķu sasniegšanu un tiek izvirzītas priekšplānā, salīdzinot ar citām jomām. Tās izvirzītas, ņemot vērā nacionālā un reģionālā līmenī noteiktos attīstības mērķus un

¹⁶ https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Attistibas_programma_Strategiska_-dala.pdf; apstiprināta ar Talsu novada domes 31.03.2022. lēmumu Nr. 108 (Prot. Nr. 8, 22. punkts) “Par Talsu novada Attīstības programmas 2022. – 2028. gadam apstiprināšanu”.

¹⁷ <https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/02/Talsu-novada-ilgtspejigas-attistibas-strategija-2022.-%E2%80%932040.-gadam-1.pdf>; apstiprināta ar Talsu novada domes 31.03.2022. lēmumu 107 (Prot. Nr. 8, 21.punkts) “Par Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.-2040. gadam apstiprināšanu”.

prioritātes, kā arī respektējot iedzīvotāju un uzņēmēju, kā arī darba grupu dalībnieku viedokļus.

Ilgtermiņa prioritāte “IP2 Uz sabiedrības un kopienu vajadzībām vērsti publiskie pakalpojumi” aptver uz sabiedrības un katras kopienas vajadzībām vērstos pakalpojumus un atbalstu – pieejamus un kvalitatīvus kultūras, sporta, aktīvās atpūtas, veselības aprūpes un veicināšanas, kā arī sociālos pakalpojumus un palīdzību. Būtiska ir fiziskās un emocionālās drošības sajūtas radīšana un nodrošināšana pašvaldībā.

“Talsu novada Attīstības programma 2022. – 2028. gadam” ir vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un rīcības, kuras pašvaldība apņēmusies īstenot novada ilgtspējīgas, integrētas un koordinētas attīstības nolūkos.

Talsu novadam līdz 2027.gadam attīstības priekšplānā izvirzītas 5 vidēja termiņa prioritātes, no kurām “VTP2 Radoša, enerģiska un veselīga sabiedrība” nosaka: “Daudzveidīga un kvalitatīva kultūrvide nodrošina sabiedrības iespējas kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku un veicina iedzīvotāju radošo potenciālu. Sakārtota sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra un kopīgas aktivitātes veicina iedzīvotāju rūpes par savu veselību. Pieejama un kvalitatīva veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi un atbalsts krīzes situācijās, sabiedriskā drošība sniedz iedzīvotājiem drošības sajūtu, kam ir tieša ietekme uz iedzīvotāju labklājību un labbūtību.”

Atbilstoši vidēja termiņa prioritātei “VTP2 Radoša, enerģiska un veselīga sabiedrība” Attīstības programmā ir noteikts rīcības virziens “RV6 Veselības aprūpe un veicināšana” ar uzdevumu “U16 Veicināt veselīgu dzīvesveidu un “U17 Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumus un to pieejamību”.

Lai nodrošinātu ciešu sasaisti ar pašvaldības finanšu resursu plānošanu, Attīstības programmā ir noteiktas rīcība “R16.4. Attīstīt pašvaldības lomu veselības veicināšanas un profilakses jautājumos” ar rezultatīvo rādītāju “Nodrošināta funkcija novada veselības veicināšanas un profilakses jautājumu risināšanai” un rīcība “R17.3. Attīstīt sadarbību ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem” ar rezultatīvo rādītājiem “Nodrošināta efektīva komunikācija ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem” un “Nodrošināta informācijas pieejamība pašvaldības komunikācijas kanālos par teritorijā pieejamiem pakalpojumiem”.

Talsu novada attīstības programmā 2022.-2028. gadam¹⁸, saistībā ar veselības aprūpi, ir noteiktas sekojošas prioritātes – veselīga dzīvesveida veicināšana un veselības aprūpes pakalpojumu un to pieejamības pilnveidošana. Noteikto prioritāšu sasniegšanai izvirzīti uzdevumi¹⁹:

- 1) izvietot jaunus sporta infrastruktūras objektus publiskajā ārtelpā – izvietot āra treniņus publiskajā ārtelpā, izveidot aktīvās atpūtas zonas dažādi mērķauditorijai;
- 2) organizēt iedzīvotāju izglītošanas kampaņas par veselīgu dzīvesveidu – veikt iedzīvotāju aptauju par veselīga dzīvesveida paradumiem, īstenot daudzveidīgus pasākumus iedzīvotāju izglītošanai par veselīgu dzīvesveidu;

¹⁸ https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Attistibas_programma_Strategiska_-dala.pdf; apstiprināta ar Talsu novada domes 31.03.2022. lēmumu Nr. 108 (Prot. Nr. 8, 22. punkts) “Par Talsu novada Attīstības programmas 2022. – 2028. gadam apstiprināšanu”.

¹⁹ https://talsunovads.lv/wp-content/uploads/2022/04/Attistibas_programma_Ricibas_plans.pdf; apstiprināts ar Talsu novada domes 31.03.2022. lēmumu Nr. 108 (Prot. Nr. 8, 22.punkts) “Par Talsu novada Attīstības programmas 2022.-2028. gadam apstiprināšanu”.

- 3) organizēt veselības dienas – īstenot daudzveidīgus pasākumus (t.sk. praktiskas nodarbības, meistarklases), aktualizējot veselīga dzīvesveida veselības profilakses pasākumus;
- 4) attīstīt pašvaldības lomu veselības veicināšanas un profilakses jautājumos.

Sabiedrības darbības mērķi izvirzīti saskaņā ar Ventspils pilsētas pašvaldības apstiprinātajiem attīstības plānošanas dokumentiem „Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam”²⁰ un „Ventspils pilsētas attīstības programma 2021. – 2027. gadam”²¹, kuros viens no rīcības virzieniem ir minēta „kvalitatīva veselības aprūpe”, kura īstenošanai izvirzīti uzdevumi:

- 1) nodrošināt optimālu ārstniecības personu skaitu veselības aprūpes pakalpojumu sektorā un atbalstīt esošā personāla kompetences un prasmju paaugstināšanu;
- 2) nodrošināt veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu, jaunu metožu ieviešanu un esošo ārstniecības metožu uzlabošanu, veicinot digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē;
- 3) veikt pasākumus veselības krīžu novēršanai un pārvarēšanai;
- 4) izveidot modernu un ērti lietojamu pakalpojumu saņemšanas modeli Ziemeļkurzemes reģionālajā slimnīcā un Ventspils poliklīnikā;
- 5) iesaistīt iedzīvotājus veselību veicināšanas un slimību profilakses pasākumos;
- 6) sekmēt atsevišķu veselības pakalpojumu specializāciju, lai Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca būtu konkurētspējīga nacionālā līmenī.

Mērķi sasaucas arī ar Saeimas paziņojumu “Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021-2027.gadam”²², kurā izvirzīti 5 galvenie rīcības virzieni:

- 1) veselīgs un aktīvs dzīvesveids;
- 2) infekciju izplatības mazināšana;
- 3) uz cilvēku centrēta un integrēta veselības aprūpe;
- 4) cilvēkresursu nodrošinājums un prasmju pilnveide;
- 5) veselības aprūpes ilgtspēja, pārvaldības stiprināšana, efektīva veselības aprūpes resursu izlietošana.

6.2. Sabiedrības nefinanšu mērķi

Sabiedrībā diennakts stacionārā vidēji gadā tiek ārstēti vairāk nekā 9 tūkstoši pacientu, dienas stacionārā tiek ārstēti 3,1 tūkstotis pacientu. 2022.gadā plānots ārstēt 10536 pacientus, kas ir par 269 jeb 3% vairāk nekā 2021.gadā (skatīt 6. attēlu). Pieaugums izskaidrojams ar Sabiedrības pieņemumu, ka Covid-19 infekcijas slimības ietekme mazināsies no 2.pusgada un tādēļ pieaugs plānoto pacientu skaits.

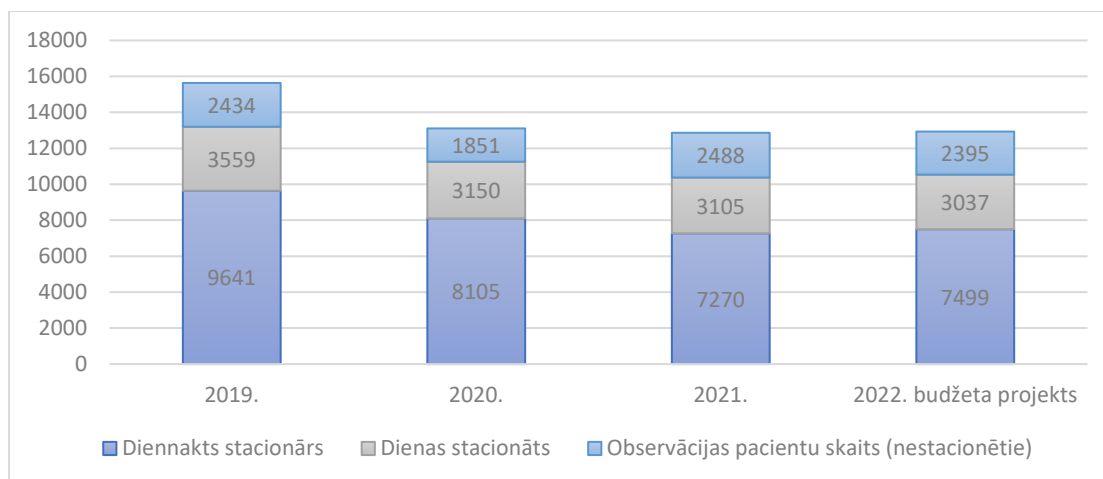
6. attēls

Stacionāro darbību raksturojošo pacientu skaits 2019.-2022.gadam.

²⁰<https://www.ventspils.lv/files/dokumenti/attistibasprogramma/ventspils-strategija-lidz-2030-ks.pdf>; apstiprināta ar Ventspils pilsētas domes 19.12.2014. lēmumu Nr. 182 (Prot. Nr. 15, 15.punkts) “Par Ventspils pilsētas pašvaldības plānošanas dokumentu “Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam” un “Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020.gadam” apstiprināšanu”.

²¹https://www.ventspils.lv/files/dokumenti/2022/februaris/1_ventspils-ap2027.pdf; , apstiprināta ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 17.02.2022. lēmumu Nr. 25 (Prot. Nr. 4, 21.punkts) “Par Ventspils pilsētas attīstības programmas 2021.-2027.gadam apstiprināšanu”.

²² <https://www.vm.gov.lv/lv/jaunums/publiskai-apspriesanai-sabiedribas-veselibas-pamatnostadnu-2021-2027gadam-projekts> skatīts 2022.gada 5.maijā.

Stacionāra pacienti iedalās:

1) diennakts stacionārā plānots ārstēt 7499 pacientus, kas ir par 212 pacientiem jeb 3% vairāk nekā 2021.gadā. No tiem 7271 pacientu jeb 97% plānots ārstēt valsts finansējuma ietvaros.

2) dienas stacionārā plānots ārstēt 3037 pacientus, kas ir par 57 pacientiem jeb 2% vairāk kā 2021.gadā.

Papildus plānots, ka observācijas gultā ārstēti, bet netiek stacionēti 2395 pacienti, kas ir par 93 pacientiem jeb 3% mazāk nekā 2021.gadā. Līdz ar to Sabiedrības stacionāro darbību raksturojošais pacientu skaits tiek plānots 12931 pacienti, kas ir par 1% vairāk nekā 2021.gadā.

2022.gadā stacionārā plānots izstrādāt 56190 gultas dienas, kas ir par 1478 gultas dienām jeb 4% vairāk nekā 2021.gada izpilde. Plānoto pieaugumu var skaidrot ar pacientu skaita pieaugumu, jo ārstēšanas ilgums plānots 2021.gada izpildes līmenī. Vidējais pacientu ārstēšanās ilgums diennakts stacionārā plānots 6.40 dienas, savukārt, vidējais gultu noslogojums diennakts stacionārā plānots 52,83%.

Ambulatoro medicīnisko palīdzību plānots sniegt 117500 pacientiem, kas ir par 1% vairāk kā 2021.gada izpilde. Šādu pieaugumu var skaidrot ar pacientu skaita pieaugumu Kuldīgas ambulatorajā centrā un Izbraukuma struktūrvienību Liepājā. Plānots veikt 4072 ķirurģiskās operācijas, kas ir par 3% mazāk nekā 2021.gadā.

2022.gadā plānots turpināt vakcināciju pret Covid-19, nodrošinot pirmreizēju vakcināciju, gan balstvakcīnu vakcinācijas centros. Turklāt 2022.gadā uzsākts vakcinēt bērnus vecumā līdz 12 gadiem. Līdz ar to Sabiedrība plāno veikt 34348 vakcīnas, kas ir samazinājums par 16010 vakcīnām jeb 29% pret gaidāmo izpildi. Samazinājums izskaidrojams ar to, ka lielai daļai iedzīvotāju jau ir veikta pirmreizēja vakcinācija, kas nozīmē, ka pieprasījums pēc tās samazināsies un vakcinācijas centri galvenokārt nodrošinās balstvakcīnu.

Sabiedrības infrastruktūras uzlabošanai 2017. gadā apstiprināts projekts, ERAF 2017-2023 SIA "Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas" veselības aprūpes infrastruktūras attīstība, kura mērķis ir attīstīt sabiedrības veselības aprūpes infrastruktūru un uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Projekta ietvaros 2020. gadā ekspluatācijā ir nodotas Neiroloģijas un Dzemdību nodaļas slimnīcā Ventspilī, izveidota Insulta vienība. 2020.gadā tika uzsākta un joprojām turpinās Rehabilitācijas nodaļas paplašināšana un pārbūve slimnīcā Ventspilī, 2021. gadā noslēgts līgums par būvdarbu veikšanu dzemdību zālēs, 2022. gadā uzsākta un joprojām turpinās Laboratorijas un Uzņemšanas nodaļas pārbūve. Ventspils un

Talsu filiālēm ir iegādātas jaunākās paaudzes medicīnas iekārtas, kas nodrošina kvalitatīvākus un modernākus izmeklējumus (ultrasonogrāfi, datortomogrāfi, magnētiskās rezonanses, endoskopijas iekārtas, u.c.).

Līdz 2023.gada beigām plānots veikt Rehabilitācijas nodaļas, Uzņemšanas nodaļas un Laboratorijas pārbūvi un aprīkošanu.

6.3. Sabiedrības finanšu mērķi

Sabiedrība 2022.gadā plāno 23 787 757 EUR lielu neto apgrozījumu, kas būtu par 7 % mazāks nekā 2021.gada izpilde. Tas skaidrojams ar plānoto samazinājumu par valsts finansētajām Covid-19 piemaksām.

No valsts budžeta līdzekļiem plānoti ieņēmumi 21 854 298 EUR apmērā, kas iedalās finansējumā par:

- 1) Diennakts stacionāra pakalpojumiem – 13 351 380 EUR, kas ir par 4 % vairāk nekā 2021.gada izpilde;
- 2) Dienas stacionāra un ambulatorajiem medicīniskajiem pakalpojumiem – 6 330 161 EUR, kas ir par 2 % vairāk kā 2021.gadā;
- 3) Asins sagatavošanas nodaļas pakalpojumiem – 59 945 EUR, kas ir par 2 % vairāk nekā 2021.gada izpilde.
- 4) Finansējums atalgojuma izdevumu segšanai Covid-19 ietekmē – 2 112 812 EUR, kas ir par 35 % mazāk nekā 2021.gada izpilde, kas skaidrojama ar valsts finansēto Covid-19 piemaksu samazinājumu.

Diennakts stacionāra, dienas stacionāra un ambulatoro pakalpojumu finansējuma pieaugums no valsts budžeta līdzekļiem skaidrojams ar valsts finansētās zemākās mēnešalgas ārstniecības personālam pieaugumu par 4-5%.

Sabiedrība plāno ieņēmumus no maksas pakalpojumiem 1933459 EUR apmērā, kas ir par 2% vairāk nekā iepriekšējā gada izpilde. Šāds pieaugums skaidrojams ar maksas ieņēmumiem par ambulatorajām pieņemšanās Kuldīgas un Liepājā attīstot šīs pieņemšanas vietas.

2022.gadā Sabiedrība plāno noslēgt ar 258 331 EUR lielu peļņu.

Sabiedrība 2022. gadā plāno 23 920 723 EUR lielus izdevumus, kas ir par 1 % vairāk kā 2021. gada izpilde. Izmaksu pieaugums iemesli:

- 1) atalgojuma un VSAOI pieaugums par 240 948 EUR, kas saistīts ar:
 - Grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.851, kas paredz ārstniecības personāla zemākas mēnešalgas pieaugumu 4-5 %;
 - Pārējā personāla pamatalgas indeksāciju par 3-10 %;
 - Slodžu pieaugumu par vidēji gadā 6,04 slodzēm.
- 2) stipendiju pieaugumu ar 9915 EUR, kas skaidrojams ar piesaistītiem jauniem stipendiātiem 2021. gada nogalē.
- 3) pakalpojumu izmaksu pieaugumu par 234 604 EUR, ko sastāda:
 - pieaugums par datortīklu un programmu apkalpošanu sakarā ar Laboratorijas informācijas sistēmas uzturēšanu, darbinieku pašapkalpošanās portāla nodrošināšanu visiem darbiniekiem, vājstrāvas tīklu projektēšanu, Datamed sistēmas izmantošanas izmaksu pieaugums, esošo sistēmu uzturēšanas maksas pieaugums;
 - pieaugums par ēku un telpu tekošajiem remontiem;
 - pieaugums par iekārtu, inventāra un aparatūras remontu;
 - pieaugums par ēku un telpu uzturēšanu;
 - pieaugums par tipogrāfijas un publikācijas pakalpojumiem.

2022. gadā Sabiedrība pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegādei un investīciju projekta realizēšanai plāno novirzīt 6 727 680 EUR. No tiem SAM 9.3.2., SAM 13.1.5. un Atveseļošanās fonda projektiem 5 691 495 EUR. Tas nozīmē, ka budžeta ievaros tiek plānotas iegādes 1 036 185 EUR apmērā.

Neskaitot projektus, Sabiedrības budžeta ietvaros 2022. gadā plānots veikt šādus ieguldījumus:

- 1) datoru un skaitļošanas tehnikām 144 050 EUR;
- 2) medicīniskām un laboratorijas iekārtām 293 035 EUR;
- 3) transportlīdzekļiem 69 285 EUR;
- 4) pārējiem kustamiem īpašumiem 77 135 EUR;
- 5) intelektuālā īpašuma iegādei 52 470 EUR;
- 6) zemes iegādei – 95 000 EUR;
- 7) piesaistīto speciālistu dzīvokļu remontiem – 78 300 EUR;
- 8) kapitālajiem remontiem – 226 910 EUR.

Projektu ietvaros ieguldījumus plānots segt no ārējiem finanšu avotiem, kā arī pašu līdzekļiem. Projektu realizācija 2022. gadā plānots ieguldīt pašu līdzekļus 834 268 EUR apjomā, kas nozīmē, ka kopējie ieguldījumi no Sabiedrības pašas līdzekļiem 2022. gadā veidos 1 835 453 EUR.

VI. KOPSAVILKUMS

Talsu novada pašvaldībai ir svarīga loma neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu kvalitātes standarta/prasību noteikšanā un pieejamības nodrošināšanā savā administratīvajā teritorijā. Sabiedrībai sniedzot pakalpojumus ne vien neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, bet arī sniedzot pakalpojumus ambulatorajā veselības aprūpē, tiek saglabāta veselīga konkurence starp pašvaldības un privāto sektoru.

Līdz ar to Pašvaldībai ir saglabājama līdzdalība SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”, jo tās darbība atbilst VPIL 88. panta pirmajai un otrajai un daļai: 1) SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” darbība atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas pirmajam punktam, t.i., tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā, t.i.

2) Sabiedrības darbība noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros ir uzskatāma par komercdarbību, un Sabiedrība veic darbību, kas atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas otrā punktā noteiktajam gadījumam, kad publiska persona komercdarbību var veikt stratēģiski svarīgā nozarē, jo kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radīti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai un izriet no pašvaldības vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem, tie ir - veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana un iedzīvotāju veselīga dzīvesveida veicināšana.

3) Pamatoti ir atzīt, ka pārvaldes uzdevumu deleģējums SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” pamatā ir efektīvākais veids, kā sasniegt pakalpojumu pieejamību ilgtermiņā. Sabiedrība ir patstāvīga, neatkarīga struktūra ar nepieciešamajiem personāla resursiem un infrastruktūru.

4) Medicīna atzīstama par svarīgu nozari valsts mērogā. Ilgstošā laika posmā izveidojusies situācija Talsos, Ventspilī un valstī kopumā, ka neatliekamās, stacionāros un ambulatoros medicīniskos pakalpojumus sniedz valsts vai pašvaldības izveidotas sabiedrības un medicīnisko pakalpojumu pieejamības nodrošināšana ir pašvaldību autonomā funkcija;

5) Līdzšinējā prakse ir pierādījusi, ka Sabiedrības īstenotā iedzīvotāju veselības aprūpes pakalpojumu sniegšana atbilst kopējām Pašvaldības sabiedrības interesēm, jo šo pakalpojumu sniegšanā ir nepieciešams nodrošināt aizvien augstākus kvalitātes standartus un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nepārtrauktību. Pašvaldībai, saglabājot līdzdalību Sabiedrībā, tā saglabā tiesības uzraudzīt tai uzticēto funkciju izpildi un iedzīvotāju interešu ievērošanu.

Domes priekšsēdētāja

S. Pētersone